

ROTTERDAMSCH COURANT.

De Abonnementsprijs is f 24 's jaars of f 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaren en Postkantoren abonneren.
Enkele Nummers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat Wijk 10, N°. 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels . . . f 1.—
Iedere regel meer 0.20
Andere Advertentien per regel 0.20
Grootte letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegenregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

BERIGT.

Dagelijks, uitgenomen des Zondags, des avonds ten negen ure aan het Bureau der Courant à 10 Cents verkrijgbaar eene **AVOND-EDITIE**.

Bij het ontvangen van belangrijke telegrafische tijdingen worden bovendien terstond Buitengewone Bulletin's à 10 Cents verkrijgbaar gesteld.

KOLONIEN.

BATAVIA den 24 Mei.

(Per Overlandpost.)

Opstand te Bandjermasin.

Per telegraaf zijn den 17 dezer van Soerabaja tijdingen van Bandjermasin ontvangen, loopende tot den 11 mei. Zoowel in het gebied van den Sultan, als in de Gouvernements landen, waren onlusten uitgebroken. Op den 1 mei is het etablissement te Kalangan (van de particuliere mijnontginning) grotendeels door de eigene bevolking afgevoerd. Pengaran is door de opstandelingen aangevallen, doch ofschoon nog buiten gemeenschap met de hoofdplaats Bandjermasin, hield men daar goed stand. Te Tabanio (Tanah Laut) is de posthouder afgemaakt. Marabahan (noordelijk van de hoofdplaats aan de Barito gelegen) werd voortdurend bedreigd, doch de gemeenschap werd van Bandjermasin uit zoo goed mogelijk onderhouden. Poelo Petak (de regter beneden-oever der Barito) was door de zendelingen en den gezaghebber verlaten. Om den afval der Dajak's in die streek te beletten werd beproefd om daar op nieuw post te vatten en te houden. Op de hoofdplaats werd de spanning minder, doordien de genomen maatregelen vertrouwen inboezemden; terwijl er hoop bestond om den voortgang van het kwaad te stuiten.

Het stoomschip Celebes is onmiddellijk van Soerabaja naar Bandjermasin gezonden, ten einde in de behoefte aan een weinig diepgaand stoomvaartuig te voorzien.

Later ontvangen tijdingen stellen in de gelegenheid meer volledig den loop der gebeurtenissen aldaar te berigten.

In het laatst der maand januari j.l. werd van uit de wester-afdeeling van Borneo aan Z. Exc. den Gouverneur-Generaal berigt, dat in de omstreken van Sintang eene oproeping plaats had gevonden van alle daar aanwezige Bandjerezen, omdat te Bandjermasin een opstand was uitgebroken. Onmiddellijk werd Zr. Ms. stoomschip Ardjoeno naar Bandjermasin gezonden om inlichtingen in te winnen nopens deze geruchten. Dit stoomschip kwam in de eerste dagen van februari terug met het berigt van den Resident der zuid- en ooster-afdeeling van Borneo, dat, zoowel ter hoofdplaats als te Martapoera en, zoo ver bekend ook elders in de residentie, de volmaakte rust werd gezeten. Terwijl er aldus geen reden tot buitengewone bezorgdheid scheen te bestaan, werd den 20 april j.l. per telegraaf van Soerabaja het berigt ontvangen, dat Bandjermasin met een algemeen opstand werd bedreigd en dat de Resident dringend verzocht om eene kompanie infanterie en twee oorlogstoomschepen tot hulp af te zenden. Denzelfden dag (20 april) werd Zr. Ms. stoomschip Ardjoeno van Batavia naar Samarang gezonden om den kolonel A. J. Andresen naar Bandjermasin over te voeren. Met diezelfde gelegenheid vertrok derwaarts eene kompanie infanterie. De kolonel had in last om te Bandjermasin te onderzoeken, wat er van bovenbedoeld berigt was, het bestuur over te nemen, en inmiddels, naar mate van omstandigheden, de noodige maatregelen te nemen of voor te stellen, welke hij tot handhaving en zoo noodig tot herstel der rust moest vereischt achten.

De eerste berigten van dien hoofdofficier werden ontvangen per telegraaf van Soerabaja op den 17den te voren, waarop onmiddellijk Zr. Ms. stoomschip Celebes ter versterking naar Bandjermasin is gezonden. Eerst tegen den middag van dienzelfden dag (20 dezer) werden de per Ardjoeno verzondene meer uitvoerige rapporten van den kolonel A. J. Andresen ontvangen en daaraan ontleenen wij thans het volgende:

Den 29 april te Bandjermasin aangekomen, heeft de kolonel op den volgende dag het bestuur der residentie in handen genomen. Toen nog verkeerde men te Bandjermasin in onwetendheid nopens het broeiende onweder, dat weldra moest uitbarsten. Den 30 april ontving de Resident eenen brief van den Rijksbestierder, waarin van eenen aanval op het etablissement Pengaron werd gesproken, en den volgende dag bevestigde het zich, dat, op den 28sten april, die aanval had plaats gehad en dat een kwekeling van dat etablissement, genaamd Andreas Jacob, die gezonden was om van den aanval berigt naar Bandjermasin over te brengen, tusschen Pengaron en Martapoera was vermoord. De opstandelingen waren te Pengaron met verlies afgeslagen. Hierop volgden de berigten, dat op den 1 mei het particuliere mijnontginnings-etablissement te Kalangan was afgevoerd en dat al de Europeanen, behalve twee vrouwen en eenige kinderen, die men gered had, waren omgebracht; dat de posthouder te Tabanio hetzelfde lot had gedeeld, en dat in de Dajaklanden ook de zendelingen Rott, Wiegand en Kind met vrouwen en kinderen waren vermoord. Later is nog gebleken, dat ook de zending Hofmeister en zijne vrouw waren omgebracht.

Door den kolonel Andresen is geene nominatieve opgave gedaan van de slagtoffers van Kalangan, omdat daaromtrent nog geene zekerheid bestond. De kolonel acht het evenwel meer dan waarschijnlijk, dat van het mannelijk personeel der onderneming niemand is ontkomen. Men heeft zich daar altijd geheel veilig gevoeld.

De kolonel Andresen heeft maatregelen genomen om 's Gouvernements posten te beveiligen, totdat versterking van Java zal zijn gekomen. Intusschen is een sterk detachement van Zr. Ms. stoomschip Ardjoeno te Bandjermasin achtergebleven, en vertrekken de stoomschepen Ardjoeno, Montrado en Boni naar Samarang, om van daar het 9de bat. inf. met artillerie en sappeurs naar Bandjermasin over te brengen. De Boni zal ook van Banjoewangi afhalen den assistent-resident van die afdeeling C. J. Bosch, die is benoemd tot resident der zuid- en ooster-afdeeling van Borneo, zijnde aan den kolonel Andresen de functien van gouvernements-commissaris en kommandant der troepen aldaar opgedragen.

Alles, wat men tot heden omtrent den opstand is te weten gekomen, schijnt te bevestigen, dat die de ontrooing van den tegenwoordigen Sultan ten doel heeft, en dat geestrijvers daarvan hebben gebruik gemaakt om ook het Europeesch gezag aan te randen.

Het bovenstaande nopens den opstand te Bandjermasin wordt door de Javasche Courant medegedeeld. Wij laten hier omtrent die zelfde zaak ook een en ander volgen, aan het Bataviaasch Handelsblad ontleend:

De kolonel Andresen, die het bestuur te Bandjermasin heeft aanvaard, heeft den 8sten j.l. eene vergadering belegd van eenige ingezetenen der hoofdplaats, verscheidene inlandsche hoofden en priesters, en van den regerenden Sultan. In eene redevoering de dringende noodzakelijkheid aantoonende, om aan den tegenwoordigen staat van zaken eene goede wending te geven, en ten spoedigste een einde te maken aan den opstand, heeft de kolonel verlangd, de meening der aanwezigen, vooral der inl. hoofden, te vernemen omtrent de aanleidende oorzaken van den opstand, en de middelen, die zij geschikt mogten achten, om dien zonder verder bloedvergieten te dempen. Daarna verdaagde hij de vergadering tot den volgende morgen, ten einde aan de aanwezigen den noodig-n tijd tot het beantwoorden der gestelde vragen te geven. Den 9den verschenen allen weder in de vergadering, en werden aan den kolonel zoowel mondelinge als schriftelijke verklaringen gegeven, allen daarop nederkomende: Dat de eenige oorzaak van den tegenwoordigen opstand moet gezocht worden in de benoeming van den tegenwoordigen Sultan tot die hooge waardigheid; dat de geheele bevolking, van den voornaamsten tot den geringsten toe, dringend wenscht, dat de tegenwoordige Rijksbestierder, pangerang Hidayat, als oudste, weittige afstammeling van den overleden sultan Adam den troon moege beklimmen, in plaats van den thans regerenden Sultan, welke slechts een onrecht kind van den overleden Sultan is, en tot den troon zoude gekomen zijn in strijd met het bestaande testament en het uitdrukkelijk verlangen van den overleden sultan Adam. Verder gaven de inl. hoofden de plegtige verzekering, dat bij eventuele toestemming der Indische Regering in hun billijk verzoek, volgens hunne overtuiging alles oogenblikkelijk in een volmaakte staat van rust zal terugkeeren. De kolonel heeft daarop vier inl. hoofden in commissie gesteld, die den 10den naar Martapoera zijn vertrokken. Aan het hoofd dezer commissie staat pangerang Sherief Hoessein, de oom van den Rijksbestierder.

De nadere berigten over het voorgevallene te Bandjermasin bevestigen den verschrikkelijken moord, op zoo vele nijvere en rustige Europeanen gepleegd, en die, vertrouwend op de zorg van het bestuur, zorgeloos onder de inlandsche bevolking verblijfhielden, en ook voor het welzijn van deze ijverige werkzaam waren. Het volgende kunnen wij daarover mededeelen: Zaterdag den 30 april werd het etablissement Kalangan voor het eerst door een troep kwaadwilligen aangevallen; het gelukte echter toen nog, hun te verdrijven, en zondag den eersten mei verspreide zich het volk na het ontvangen der gewone betalingen. Kort daarna kwam echter reeds de tijding, dat de opzigtter Hupperts te Bangkal vermoord was. De heer Motley wilde toen daar heen gaan, maar werd op de groote brug overvallen en vermoord; de opzigtter Booit en dr. Huizinger deelden spoedig in hun lot. De heer Wijnmalen trok zich met Bouman en Eisinger in het huis terug, en liet de tontons slaan, verkreeg echter geene hulp, en werd in de kamer zijner echtgenoot vermoord. Van het lot van Eisinger en Bouman zijn geene zekere berigten ontvangen, zij zullen zeker niet gespaard zijn gebleven. Evennu bestaan zekere tijdingen van het lot van mevrouw Motley met 3, mevr. Hupperts met 8 kinderen en mevr. Booit met 1 kindje. De eenige tijdingen waren op de hoofdplaats door van Kalangan ontvluchte Chinezzen aangebracht.

Sedert 8 maanden had zich eene partij gevormd tegen den regerenden Sultan; slecht volk vergaderde, maar de Sultan beweerde telkens, dat het niets was, en het Bestuur schijnt daarop te veel te hebben vertrouwd. Pangoran was ook aangevallen, maar vooraf versterkt, heeft men de opstandelingen daar kunnen afslaan. De communicatie was op den 9 mei door de opstandelingen belet.

Den 17 april had de Resident een stoomsleper naar Java gezonden, met verzoek om hulp; den 28sten kwam de Ardjoeno met den kolonel Andresen en 150 man aan, en nam den 30sten 'smorgens het bestuur tijdelijk over van den Resident; de opstandelingen schijnen dit geweten te hebben, want denzelfden dag hebben zij Kalangan aangevallen, en den volgende viel daar het moordtooneel voor. Twee dagen vroegere

aankomst van de troepen zoude alles voorkomen hebben. Maar den 30sten kon de sergeant Schoor, die van Kalangan naar de hoofdplaats was gezonden, er reeds niet meer door, en heeft er ook het leven bij geschoten. Iedereen te Bandjermasin dankte God voor de aankomst van den kolonel, die dadelijk maatregelen heeft genomen, in verband met zijne bijhebbende magt; een troep van 50 man met 2 officieren werd naar Martapoera gezonden, om Pangoran te ontzetten; die magt scheen echter te gering te zijn, en is teruggekomen. Te Takano is de gezaghebber met vrouw en kind vermoord.

De Tijpanas is gelukkig bij tijds in de Dajak gekomen, om den gezaghebber en 4 zendelingen met hunne gezinnen te redden en te Bandjer aan te brengen. De Tijpanas is weder opgestoomd, om naar de 4 nog achtergebleven zendelingen te zoeken, en Marabahan te bezetten. Op de hoofdplaats was het rustig, en de kolonel Andresen wachtte op versterking, om daarna afdoende maatregelen te nemen. Te Pengaron waren de opstandelingen herhaaldelijk en met groot verlies afgeslagen. Den 13 mei had de Rijksbestierder nog geen gevolg gegeven aan de oproeping naar de hoofdplaats. Men schijnt hem bevreemd gemaakt te hebben voor opzending naar Java. Men had toen berigt ontvangen van het vermoorden der 4 achtergebleven zendelingen en van het ontvlugten der Dajaksche pandelingen in 4 ijzeren prauwen. Latere berigten (van den 15den) bevestigen den moord aan al de Europeanen te Kalangan gepleegd, waaronder ook de heer van Heeckeren, die zich uren lang in huis had staande gehouden, waarop de opstandelingen het huis in brand staken, en toen de vrouwen en kinderen, naar mate zij het huis verlieten, vermoordden. Op het berigt, dat 3 kinderen van den heer Wijnmalen door een maandoor Bontjing (hoezer die reeds gewond was) verdedigd, en gedurende den brand van het huis gered, naar Goenoeng Lawak gebracht waren, en daar door de bevolking beschermd werden, benevens mevr. Hupperts met 8 kinderen en mevr. Booit met 1 kindje, heeft de kolonel maatregelen genomen om hen te ontzetten en naar Bandjermasin te doen brengen.

Volgens van Soerabaja ontvangen telegrammen was de Colombine aldaar van Bandjermasin aangekomen, aan boord hebbende zeven ton goud, dat te Soerabaja wordt gelost. Omtrent den politieken toestand van het Rijk van Bandjermasin brengt de Colombine allertrouwste berigten mede. De hoofdplaats was nog niet aangetast, maar met elken dag kon een aanval verwacht worden. De opstand werd niet toegeschreven aan woelingen van Praboe Anam, naar aan het verschijnen van een oud man, die zich zoude uitgeven voor een zending uit den hemel, belast met het ontrooien van den tegenwoordigen en het bevestigen van een nieuwen Sultan op den troon van Bandjermasin, waarna hij binnen 14 dagen naar den Hemel zoude moeten terugkeeren. Een ander beweert, dat de Rijksbestierder in die woelingen zou zijn ingewikkeld.

Met diep leedwezen deelen wij mede, dat volgens de ontvangen telegrammen de volgende Europeanen zouden zijn vermoord: de heer Wijnmalen en familie, met exceptie der drie jongste kinderen; de heeren Motley en familie; van Heeckeren, Eisinger, Booit en dr. Huizinger en vier Europeesche opzieners.

Ten vervolge op vroegere berigten zijn wij nog in de gelegenheid gesteld de volgende, meer uitvoerige berigten betreffende de Bonische expeditie mede te deelen. Zij zijn getrokken uit de van den kommandant en chef der expeditie ontvangen tijdingen, loopende van 9 tot 22 april.

Nadat het 14de bataillon gedeeltelijk ingescheept was om naar Makassar en Boelekomba te worden overgevoerd, werd de mededeeling van den assistent-resident van Maros ontvangen, dat Boni het voornemen had en zich reeds voorbereidde om, na het vertrek der expeditie troepen van Badjoa, niet alleen de versterking aldaar aan te grijpen, maar zelfs om met eene magt, bestaande uit 40,000 Boniren, Wadjoeren en Sopingers binnen ons grondgebied te vallen en tot Makassar voort te dringen. Ofschoon deze tijdingen geen geloof vonden bij den kommandant en chef, oordeelde deze het echter noodig om, behalve het 14de bataillon, ook nog het 3de bataillon met de halve 3de batterij en eene kompanie kavallerie te Makassar te doen achterblijven, ten einde deze magt, naar gelang van de te Makassar ontvangen tijdingen, aldaar aan te houden, dan wel naar Java terug te zenden.

Na op den 11 april, onder een salut van 21 schoten, de Nederlandsche vlag van de versterking te hebben geheschen, scheepten op dien zelfden dag het 10de en 3de bataillon, alsmede de kommandant en chef in, welke laatste op den 13den daaraanvolgende vertrok en den 15den te Makassar aankwam. Onmiddellijk werd het noodige verricht om daar de zieken, waarvoor zulks noodig werd geoordeeld, naar het hospitaal te evacueren; wegens gebrek aan voldoende ruimte in het hospitaal werden ook de kerk en het schoolgebouw voor de verpleging van zieken ingericht.

Op den 16 april ontving de kommandant en chef berigt der mobiele kolonne in de Noorder-districten, loopende van 11 maart tot 13 april en hoofdzakelijk vermeldende: dat de rust in die districten volstrekt ongestoord was gebleven en in de regentschappen Labakan, Boengoeroe, Talatjoe en andere, waar de troepen zich meermaal vertoonden, de beste gezindheid was op te merken zoowel bij de hoofden als bij den minderen man; dat de kolonne Segiri bezocht heeft, de gezondheidstoestand der troepen over het algemeen gunstig is, en dat de geruchten in omloop zijn van eenen op handen stroomtoeg van Boni naar Maros.

Alhoewel dus de hierboven bekend gestelde redenen, waarom de bedoelde troepenmagt naar Makassar ge-

zonden werd, zeer overdreven bleken te zijn, werd evenwel tot de aanhouding derzelve besloten, en wel hoofdzakelijk met het doel om, zoodra de troepen weder voldoende bij magte zouden zijn tot het oorlog voeren in moeilijke terrein, en het weder eene gunstige verandering zoude ondergaan hebben, te trachten, vereenigd met de kolonne van de Noorder-districten en alle beschikbare magt ter hoofdplaats, van de Noorder-districten uit naar het Bonische rijk op te rukken.

Met betrekking tot den politieken toestand in het rijk van Boni werd door den assistent-resident in de Noorder-districten gemeld: dat de regent van Maros, door tusschenkomst van een zijner vrouwen, het stellige berigt had ontvangen, dat de Vorst van Soping met zijne rijksornamenten en het grootste gedeelte zijner mannelijke bevolking, benevens de Doeloen en het volk van Lamoeroe, op den 6 april naar Boni zouden vertrokken zijn om aldaar eene conferentie te houden met de Hadat van Boni en eenige Wadjoeresche Vorsten, ten doel hebbende het ontrooien der Koningin van Boni en het verheffen van een ander als Vorst in hare plaats, aangezien de onder-vinding geleerd heeft, dat Boni, door eene vrouw geregeerd, steeds in oorlog is gewikkeld geweest en in ongeluk vervallen.

In die conferentie zou tevens, zoodra de Koningin ontroond en een Vorst van het mannelijk geslacht zou zijn gekozen, worden beraadslaagd over het raadzaam om het Gouvernement voor de gedane beleedigingen vergiffenis te vragen, dan wel zich met vereenigde krachten tegen hetzelfde te verzetten.

Als vermoedelijke troonopvolger van het rijk van Boni wordt in het hierboven gestelde geval Aros Palakka genoemd.

Volgens berigten, loopende tot den 28 april j.l. was geene verandering in den politieken toestand van Celebes gekomen. Mogt het vertrek der troepen van Badjoa den gezonden moed der Boniren eenigzins hebben doen stijgen, verslagenheid zal echter spoedig weder in het vijandelijke Rijk terugkeeren bij het vernemen van het alzoov verspreide berigt, dat de expeditie magt te Makassar verblijft, met het voornemen om den aanval van onze zijde op nieuw met kracht door te zetten; — tot staving van welke berigten voorzeker veel zal bijdragen het achtereenvolgens doen oprukken van beschikbare troepen uit Makassar naar de Noorder-districten.

De ziekte-toestand der troepen onderging weinig verandering.

De stand der agio was op 1 dezer als volgt:

	Batavia.	Samarang.	Soerabaja
	Duiten.	Duiten.	Duiten.
tiende gulden	12	12	12
kwart id.	30	30	30
halven id.	60	60	60
Ned. gulden	120	120	120
2½ gulden stuk	300	300	300
3 gulden stuk	360	—	360
gouden Willem	1190	1200	1210
halven dito	595	600	605
recepis van f 1	119	120	120
gouden Sp. doubloon	5040	5040	4560
Mexikaanschen dito	4680	4920	—
gouden dukaat (n.)	—	860	720
Spaanschen mat	366	336	320
Mexikaanschen dollar	320	318	310
Sikka-ropij	—	—	—
gouden souverain	—	—	—

Uit eene opgave van het bedrag der ingetrokken koperen munt en der ingewisselde en vernietigde alsmede van de nog niet ingewisselde recepissen op ultimo april 1859 blijkt, dat naar Nederland ter vermuntung is verzonden f 9,460,968 en in Indië, na onbruikbaar te zijn gemaakt, verkocht f 572,020, te zamen f 10,032,988, en dat van de in omloop gebragte recepissen, ad f 26,600,000, is ingewisseld f 10,689,877, zoodat nog in omloop blijft f 15,910,123, terwijl van de ingewisselde zijn vernietigd f 10,608,377 en aangehouden f 81,500.

Den 8 dezer heeft de stoomboot Koningin der Nederlanden, kapitein Lewis, deze reede verlaten, zich begevende over Muntok en Riouw naar Singapore tot het overbrengen en afhalen der landmailpakketten. Het getal brieven, dit maal verzonden, was als volgt per overlandmail via Marseille 6415 stuks, via Triër 2992, via Southampton 423. Naar Singapore 1404 naar Banka 237, naar Billiton 13, naar Palembang 372, naar Riouw 143, totaal 12004 stuks.

Den 18den arriveerde alhier de stoomboot Koningin der Nederlanden, kapitein Lewis, medebrengende de Europeesche brieven en nieuwsbladen, welke looper tot den 11 april j.l.

Als passagiers zijn van Soerabaja naar Nederland vertrokken: den 4 mei, per Minister Thorbecke, kapitein van Duyn, de heeren W. F. van Ommeren en H. H. von Lindern.

In de bestuursvergadering der Natuurkundige Vereniging in Nederlandsch Indië van 28 april j.l. werd gekozen tot gewoon lid de heer B. Schreuders en in de vergadering van 12 mei j.l. werden tot he gewoon lidmaatschap benoemd de heeren A. T. H. van de Poel, C. H. Palm, G. J. van Thienen, G. H. Beer, C. Castens, R. Scherius, H. E. de Vogel, T. H. Eisinger en R. Wijnen.

De notenpluk in de onderscheiden perken o Banda heeft gedurende de maand februari bedrage 3,511,948 pitten, uitmakende omstreeks 7023 pond foelie en 28,092 pond noten.

Den 30 april j.l. is uit Australië ter reede van Soerabaja aangekomen de Engelsche schoener Scote Lassie, kapitein E. R. Felz, medebrengende 3 Javaansch schipbreukelingen, te Grissie te huis behoorende, di volgens hunne verklaring drie en een halfjaar op d

Papoeische eilanden hebben ontworpen. Zij zijn afkomstig van de Engelsche schooner Litau, komende van Singapore om een verongelukkig schip op te voeren. Laatstgenoemde schoener werd door een zwaren wind overvallen, sloeg van hare ankers weg en is in de Torres-Straat totaal verberijeld. De bemanning bestond uit een Europeesch stuurman en twintig Javaansche matrozen, die het wrak hebben verlaten met medeneming van brood en water. Na negen dagen op zee te hebben rondgezwaaid, kwamen zij met hun vlot op de Papoeische eilanden aanspoelen, alwaar zij genoodzaakt waren aan wal te stappen, ten einde zich van levensmiddelen te voorzien. Verscheiden schepen van allerlei Natien passeerden hen, doch zij waren niet in staat hen te beroepen, of door een sein hunne tegenwoordigheid kenbaar te maken. Aan de Papoeërs gaven zij zoo goed mogelijk te kennen, dat zij naar voedsel verlangden, waarop zij naar het gebergte werden gevoerd, alwaar zij van drinkwater en oetere vruchten werden voorzien. Zij hingen een verschrikkelijk tafereel op van het lot, dat hun is te beurt gevallen. Zij hebben veel te kampen gehad met de aldaar wonende menschen, die hen van hunne wapens beroofden. Een vijftiental hunner is deels in een gevecht met deze wilden gesneveld, deels op eene gruwelijke wijze door hen afgemaakt. Zij vernamen dat de stuurman en twee hunner loge-nooten naar een ander eiland opgebracht en daar tegen tabak verruild waren aan de opvarenden van een handelsvaartuig. Van de eene plaats zijn zij naar de andere gevlugt, tot zij eindelijk op een geheel onbe-woond eiland zijn aangeland, het zoogenaamde Bobie-eiland, alwaar zij door middel eener noodvlucht aan het voorbij varende Engelsche vaartuig van hun aanzijn deden blijken, waarop de kapitein hen met de meeste menschlievendheid bij zich nam, voor voeding en kleeding zorgde en hen verder aan de bevoegde autori-teiten overgaf.

— Na de bezetting van de hoofddoos Penantian (Pagar Goenoeng) in de Lematang Oeloe (Palmhang), is den 29 april II. nog eene versterking van troepen derwaarts gezonden, toen het bleek dat de Soens Padang en Koepang in dat landschap nog in verzet waren. Bij de aankomst der kolonne kwamen de hoofden van Padang om vergiffenis te vragen, en verklaarden zich bereid om aan de eischen van het bestuur te voldoen. Het volk van Koepang bleef evenwel in verzet door het lossen van eenig lilla- en geweervuur en een uitval van hunne kant, met de heilige lans (poeiang) voorop. Nadat zij op de vlugt waren gedreven, werd Koepang door de onzen bezet en nog eene poging aangewend om de bevolking tot haren plicht te brengen, met het gevolg dat eene deputatie van eenige hoofden en oudsten der kampong afkwamen, die verzekerden dat de bevolking zich wenschte te onderwerpen. Nadat volgens belofte de auwer-auwer rondom de doelen was opgeruimd, verliet de bezetting de kampong Koepang, terwijl de bevolking allezins blijken gaf van eene goede gezindheid. In de hoofddoos van marga Moelok Oeloe werden de troepen met de meeste voorkomendheid behandeld en de landrenten afgedragen. Eene kolonne zou naar Padang (Semidang) vertrekken om die plaats vooreerst te bezetten, omdat op de stemming van het volk in deze landstreek geen staat te maken is. De hoofden van dit landschap, zoomede die van Goemai Oeloe, hadden evenwel reeds van hun voornemen doen blijken om zich bij het vertoonen onzer magt te onderwerpen. Een gedeelte van Goemai Talang is nog niet tot gehoorzaamheid teruggekeerd. De Pasumasche hoofden schijnen genegen om hunne verplichting jegens het Gouvernement na te komen, — hetgeen valt af te leiden uit de omstandigheid, dat pangarang Tandjong Zari, die na den val van Djati naar de Pasumalanden is gevlugt, daar niet toegelaten wordt. De komst der hoofden van Pasuma-lebar werd te gemoet gezien. De berichten van Djaubi luiden allezins gunstig; de binnenlandsche handel was in de laatste dagen zeer levendig.

— Door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië zijn de volgende beschikkingen genomen:

Civiel Departement.

Bevorderd: bij de burgerl. openb. werken, tot ingenieur der 1ste kl. de ingen. der 2de kl. W. Kraft, thans chef der 5de waterstaats-afd., met bepaling dat hij in zijn nieuwen rang zal optreden als chef van het 1ste bureau van de directie der burgerl. openb. werken; tot ingenieur der 2de kl. de ingenieur der 3de kl. jhr. W. H. F. H. van Raders, thans chef der 7de waterstaats-afd., met bepaling dat hij ter hoofdplaats Batavia werkzaam zal zijn, onder de bevelen van den eerst aanwezenden ingenieur in het gewest van dien naam, en tot ingenieur der 3de kl. de aspir.-ingenieur jhr. W. H. Teding van Berkhout, met bepaling dat hij als eerst aanwezenden ingenieur in de resid. Bagelen en ter hoofdpl. Poerworedjo gevestigd blijft.

Benoemd: tot lid in het hoog milit. geregtsh. van Ned. Ind. mr. J. Voute; tot assist. bij de factorij des Ned. handels op Japan bij den Ned. commissaris aldaar, L. C. J. A. de Vogel; tot comm. belast met de administr. van 's Lands kas te Salatiga, resid. Samarang, H. C. van der Wal; tot comm. bij den assist.-resid. van Madura G. J. J. Deutz; tot griffier bij den raad van justitie te Ambonia, mr. J. Heringa; tot hoofdcomm. bij 's Lands kas te Batavia, J. F. Eyzendoorn; tot control. der 3de kl. bij het binnenl. bestuur in de resid. Palembang, J. H. O. van Waveren Pancras Clifford; tot 2den comm. op het resid.-bureau te Batavia, E. von Faber; tot postcomm. te Soerabaja, E. Welter; tot pakhuissch. bij het zout-hoofddp. te Sumanap (Madura), J. Hempenius; tot substit.-offic. bij den raad van justitie te Samarang, mr. E. W. van der Hout; tot ontv. van het regt van successie en overgang onder Christenen te Soerabaja, E. C. Bangert, en tot opz. der 1ste kl. te Moeara Sama (afdl. Groot Mandheling), N. Kerkhoff; bij de burgerl. openb. werken tot chef der 5de waterstaats-afd., met aanwijzing van Padang tot standplaats, A. J. A. de Bosson; tot chef der 7de waterstaats-afd., met aanwijzing van Pontianak tot standplaats, G. L. van Lanschot Hubrecht; bij den raad van justitie te Padang, tot lid, J. Grevelink, in plaats van C. Vemer, wegens vertrek op zijn verzoek eervol ontslagen; bij de sub-comm. van onderw. te Samarang, tot lid mr. A. M. Fokker, en tot lid, tevens secret., jhr. C. F. Siberg, en bij de commissie op zijn verzoek eervol, wegens vertrek ontslagen, W. F. G. L. baron d'Albain van Giesenburg, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten; bij de subcommissie van onderw. te Soerabaja, tot leden, J. L. van Gennep en ds. J. W. C. van Steeden, en bij de commissie, eervol op hun verzoek, wegens vertrek, ontslagen, dr. P. L. Onnen en ds. H. H. Schiff, onder dankbetuiging voor de door hen als zoodanig bewezene diensten; tot leden in deraden van justitie, te Samarang, mr. P. J. J. C. van Nieuwenhoven Helbach, en te Soerabaja, mr. U. J. Huber Noodt; bij de subcommissie van onderw. te Bezoekie, tot lid J. L. Umbgrove, en bij de commissie, eervol op zijn verzoek, wegens vertrek, ontslagen J. D. Fransen van de Putte, onder dankbetuiging voor de door hem bewezene diensten.

Belast: met de waarneming der betrekking van hoofd-ingenieur van den waterstaat en de burgerl. openb. werken, chef der 4de waterstaats-afd., de ingenieur der 1ste kl., chef van het 1ste bureau bij de directie der burgerl. openbare werken, P. J. G. Beijerinck.

Ontslagen: eervol op hun verzoek, uit 's Lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de ambten, op wachtgeld or. G. C. P. Poelman en de gewezen schout te Pasoeroean, C. Stackman, en met behoud van aanspraak op pensioen, de gewezen onderwijzer van de gouvernem. lagere school te Menado, H. C. Dircks, met intrekking van het aan hem ver-zend tweejarig verlof naar Nederland; uit 's Lands dienst, de

ondermeester aan de gouvernem. lagere school te Menado, A. C. Winckler, en wegens vertrek, als lid der hoofdcom-missie van onderwijs in Ned. Ind., de kolonel der artillerie C. G. van Dentsch, onder dankbet. voor de door hem als zoodanig bewezen diensten.

Ingetrokken: de benoeming van L. C. Polderman, tot onderwijzer voor de dienst in Ned. Ind., en het aan G. Roijaards, laatst vendum, te Ambonia, wegens ziekte, toege-kend tweejarig verlof naar Nederland, en hem te stellen in het genot van wachtgeld.

Overgeplaatst: bij de burgerl. openb. werken, naar Ban-joemaas, om op te treden als eerst aanwezenden ingenieur in de resid. van dien naam, de aspir.-ingenieur F. J. Brevet.

Verleend: een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den secret. van het gouvernem. Sumatra's west-kust R. J. W. Mac Gillavry, en een verlof naar Nederland wegens ziekte, voor den tijd van één jaar, aan den gewezen zoutverkoop-pakhuissch., te Cheribon, H. Bernard.

Goedgekeurd: dat door den direct. der kultures bij het kader der landel. ink. en kult. zijn overgeplaatst, uit de resid. Banjoemaas naar Pasoeroean de control. der 2de kl. J. P. F. Gerieke; uit de resid. Pasoeroean naar Kediri, de control. der 3de kl. C. Th. Humme; uit de resid. Samarang naar Ban-joemaas, de control. der 1ste kl. W. K. F. Valok Palm; uit de resid. Kediri, de control. der 2de kl. L. K. J. Gey van Pittius, en dat zijn geplaatst, in de resid. Samarang, de ambten. ter beschikking mr. A. M. Oudemans, en in de resid. Probolingo, de ambten. ter beschikking mr. H. A. Blume.

Militair Departement.

Bevorderd: bij het wapen der artillerie, bij het per-sonneel tot kapitein, de eerste luit. F. C. H. Gorissen; tot eersten luit. de tweede luits. G. P. Bischoff en H. van den Hek; bij de milit. geneesk. dienst tot officieren van gez. der eerste kl. de offic. van gez. der tweede kl. C. W. F. Mogk en D. Doijer; bij de milit. geneesk. dienst tot offic. van gez. der eerste kl. de offic. van gez. der tweede kl. G. F. Charlier.

Benoemd: Tot adjoint bij den gener. staf, de onder-intend. der tweede kl. bij de milit. adminis. J. C. van Oosterom, met bepaling, dat hij bij laatstgenoemde dienst zal worden gevoerd à la suite; bij den artill.-constr.-winkel te Soerabaja, tot onder-direct. de kapitein A. J. Doorman; tot onder-construct. de tweede luit. E. A. B. Baehr.

Geplaatst: Bij de civiele en militaire geneesk. dienst te Wonosobo, de offic. van gez. der derde kl. B. Schreuders; bij het groot milit. hospitaal te Soerabaja, de apoth. der derde kl. W. J. E. Hekmeijer, en te Weltevreden, de offic. van gez. der derde kl. L. C. A. Rombach.

Overgeplaatst: Bij het 1ste bat. infant. te Soerakarta de luit.-kol. H. D. van Wely; te Djokdjokarta de majoor C. L. Schukking; bij het 4de bat. inf. de maj. C. M. H. Kroesen; bij het groot milit. hospitaal te Weltevreden de offic. van gez. der derde kl. J. Alken; de apoth. der derde kl. J. W. Roelant, en te Willem I de apoth. der derde kl. J. van Gorkom; bij het garniz.-hospitaal te Sambas, de apoth. der derde kl. F. J. H. Hirschmann.

Ontslagen: Op zijn verzoek, eervol, uit zijne betrek-king van adjudant bij het 15de bat. infant., de eerste luit. J. H. Heyman.

Verleend: Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kolonel, chef van het wapen der artill. C. G. van Dentsch; aan den ridm. van het reg. O. I. kaval. J. A. M. Bruyns; aan den maj. bij het corps pupil-len W. J. A. M. Boers; aan den kapitein der infant. C. C. P. Schepens.

Goedgekeurd: Dat door het milit. departem. bij het wapen der inf., zijn geplaatst bij het 4de bat. (Soerakarta) de kapitein P. F. E. F. J. Sauerreggiss; bij het 8ste bat. (Kedong Kebo), de kapitein E. C. van Daalen; bij het 9de bat. de tweede luit. C. J. G. Hamming, en dat zijn overgeplaatst bij het wapen der inf., bij het 8ste bat. (Kedong Kebo), de inl. eerste luit. A. Meijer; bij het 10de bat. de eerste luit. J. Teunisse; bij het 14de bat. de tweede luit. F. W. Meijer; bij het 16de bat. de tweede luit. M. van Delden; bij het garniz.-bat. ter Sumatra's Westkust de tweede luit. A. Waardenburg, en in de Lampongsche districten de tweede luit. W. H. Rijnders; bij de milit. administratie, als aspirant-intendant de asp.-betsalm. F. J. D. Noordhoek Hegt, en dat door den chef over de geneesk. dienst, is overgeplaatst bij de geneesk. dienst te Palembang, de offic. van gez. der derde kl. J. F. L. C. Arendsen de Wolf.

Marine Departement.

Gesteld: ter beschikking van den kommand. van Z. M. zeemagt in Oost-Ind. en inspect. der marine, de ambten. op nonactiviteit J. H. C. van Dijk.

BUITENLAND.

LONDEN den 9 Julij.

Na alvorens een Geheimen Raad gehouden te hebben, vertrok H. M. gisteren namiddag ten vijf ure, door den Prins Gemaal en hunne vier oudste kinderen vergezeld, naar het Koninklijk paveljoen in het kamp bij Aldershoth.

— Lord Chelsea is als Engelsch gezantschaps-secretaris te Parijs teruggeroepen en wordt door den heer W. Grey, thans gezantschaps-secretaris te Berlijn, vervangen. De benoeming van lord Chelsea door lord Malmesbury had in der tijd velen gekwetst, dewijl om zijneentwille talrijke ambtenaren van den tweeden rang waren voorbijgegaan.

— Van wat lord J. Russell, de secretaris van Staat voor buitenlandsche zaken, heden ten opzichte van verschillende belangrijke punten in het Lagerhuis ver-klarde, kon de telegraaf slechts hoofdzaken, en dan nog onzamenhangend, mededeelen, waarom hier een nader overzicht daarvan volgt.

In antwoord op het verzoek van lord Cochrane, om opheldering wegens zekere circulaire van graaf Cavour, gedagteekend 14 junij, zeide de Minister dat dit stuk niet officieel aan de Engelsche Regering is medegedeeld. Er bestaat nogtans eene dépêche van sir J. Hudson, die den inhoud eener circulaire mededeelt, door graaf Cavour geschreven, in welke deze eene toespeling op de inlijving van zekere Italiaansche Staten in Piëmont maakt. Onze Regering antwoordde toen aan sir J. Hudson, dat Engeland geene dier inlijvingen erken-nen kon, dat het stelsel van inbezittingen door de wenschen der bevolkingen, het lot van den oorlog en het algemeen vredesverdrag moest worden beslist. Sir J. Hudson werd uitgenoodigd dit antwoord aan graaf Cavour mede te deelen. Van Englands zijde is er dus geenerlei toestemming aan eenige aanhechting of inlijving gegeven.

De heer Fitzgerald, voormalig ondersecretaris van Staat voor buitenlandsche zaken, had gevraagd of er bezwaar was in het overleggen eener dépêche, hetzij aan de Pruisische Regering, hetzij aan den Engelschen Gezant te Berlijn gerigt, over het gedrag dat Pruisen ten opzichte des oorlogs in Italië zou moeten houden. Het ter tafel brengen van deze dépêche, zeide de Minister, zou groote moeilijkheden ten gevolge kunnen hebben. Zij is door Pruisen beantwoord en eerst den vorigen avond heeft de Engelsche Regering eene tweede afgezonden. Wat den aard dezer briefwisseling betreft verkeerde de heer Fitzgerald in dwaling. Hij sprak toch van eene door Rusland aan de Duitse Bondsvergadering gerigte circulaire en van eene andere, door den minister Walewski onderteekend. Die beide circulairen gewaagden van de regten van den Duitschen Bond en van den geschiktsten weg welken deze ten opzichte van andere Natien zou kunnen volgen. Niets dergelijks is door Engeland gedaan. Het heeft zich met de regten en plichten van den Bond niet inge-laten, maar wat Pruisen betreft, naar aanleiding van zekere geruchten, welke door officiële mededeelingen

bevestigd werden, heeft de Engelsche Regering eene dépêche aan de Pruisische gerigt.

Onder de overgelegde stukken heeft de Minister eene dépêche van lord Malmesbury aan lord Bloomfield, den Engelschen Gezant te Berlijn, gevonden, waarin, na mededeeling dat Engeland onzijdig blijven wil, welke handeling wordt afgekeurd die het oorlogstooneel noodeloos zou kunnen verwijderen, en gezegd dat de Engelsche Regering bereid is iedere gunstige gelegenheid te baat te nemen om tot herstelling van den vrede tusschen beide te treden. Welnu, de door dit Ministerie het Berlijner Hof toegezonden dépêche had geen ander doel. De Minister had niet noodig te zeggen dat, is de oorlog in Italië reeds eene groote ramp, het nog eene veel grootere ramp zijn zou als de oorlog zich over Duitschland en van daar over geheel Europa uitbreidde. Dit heeft tot een onder-zoek genoopt, waarom men Pruisen tot deelneming aan den strijd heeft willen voeren en tot een vriend-schappelijk onderhoud over de belangen van dat Land met betrekking tot den oorlog. Hoogst noodig is het, vervolgde hij, dat geene briefwisseling voor-barig medegedeeld worde. Zonder toch nog te weten hoe lang de wapenstilstand duren moet, weet men uit den Moniteur dat die wapenstilstand het veld voor onderhandelingen vrij laat. Na dit belangrijk bericht zou de Engelsche Regering zeer onvoorzigtig handelen door thans een redetwist over dit onderwerp toe te laten. Alles wat haar te doen staat is te han-delen gelijk het vorige Ministerie deed, namelijk de eerste gelegenheid tot bemiddeling te baat te nemen.

De heer Fitzgerald had ook nog, ofschoon ontijdig, van eene dépêche gewaagd, eenige jaren geleden door lord Russell geschreven en aan het Russische Hof medegedeeld. De zaak was, zeide zijn lordschap, dat de vorige Russische Keizer de overeenstemming tusschen hem en Engeland ten opzichte van den toekomstigen staat van Turkije wenschte, in de veronderstelling dat dat Rijk ten val gebragt zou worden. De Engelsche Regering weigerde dien weg in te slaan en Keizer Nicolaas gaf zijn voorstel geheel op. De Minister begreep dus niet hoe de partijgeest zoo ver kon gaan om hierin de oorzaak van den Russischen oorlog te willen zien.

Wat, eindelijk, Mexico betrof, het is waar dat Engelsche onderdanen daar aan mishandeling bloot-gesteld geweest zijn; alles zal tot het verwerven van vergoeding worden aangewend, maar het beste middel daartoe te vinden valt niet ligt.

— Men wil dat binnen zeer korten tijd eene nieuwe geldleening van vijf miljoen ponden sterling voor de Indische Regering zal worden uitgeschreven.

— In een tweede artikel in den Times over de wapenschorsing wordt betoegd dat Keizer Napoleon, die tot heden zoo gelukkig is geweest in het overwin-nen van hinderpalen welke de oorlog hem opleverde en van wien men niet kan onderstellen dat hij zou terugdeinzen voor nieuwe moeilijkheden uit dien oorlog voortvloeiende, waarschijnlijk is bewogen ge-worden tot eene wapenschorsing door de wantrouwende beklommering welke zijn buitengemeen geluk in alle Landen van Europa heeft opgewekt. Deze bekome-ning is zoo groot, dat zelfs iemand als Louis Napo-leon er zich over verontrusten moet. De mogelijkheid van geheel Europa tegen zich te wapenen kan niet anders dan zijn gemoed hebben getroffen.

Het blad betuigt voorts zijne blijdschap dat het voorstel eener wapenschorsing niet van Engeland is uitgegaan. De beide Mogendheden hebben den strijd aangevangen ten spijt van onze nadrukkelijke ver-toogen; men moet haar thans aan zich zelf overlaten totdat zij bewijzen geven vatbaar te zijn voor betere raad. Eerst dan, wanneer men zeker is van den opregten wil der beide Keizers om aan het bloed-vergieten een einde te maken, zal Engeland zich ge-lukkig kunnen achten hen daartoe behulpzaam te wezen; Engeland moet zich niet vernederen door bij de beide Keizers aan te dringen dat zij onzen raad innemen, wanneer deze van hunne zijde den wensch niet openbaren ons aan hunne beraadslagingen te zien deelnemen.

— De Economist wil, met het oog op een spoedigen vredehandel, twee zaken onder het oog der Engelse Staatslieden en der Engelsche Natie brengen. Vooreerst dat, onder geenerlei voorwendsel en met geenerlei doel, in eenige vredesonderhandeling moet getreden worden, welke niet het geheel en al verlaten van het Italiaansch grondgebied door de Oostenrijkers ten doel heeft. Laat men hun daar ook slechts een enkelen door Italianen bewoonde voet grond over, dan zal er niets verrijt zijn, de oude wonde zal ongesloten blijven, en al het in dezen oorlog vergoten bloed nutteloos verspilld wezen. Ten tweede, dat het spoedig staken van den oorlog geenszins eene beweeg-reding zijn moet om in onze toebereidselen tot verdediging te land of ter zee te verflaauwen. Integen-deel, de vrede toch, op welke billijke voorwaarden ook gesloten, zal altijd talrijke, krachtige, door een veld-togt in welken iedereen dapper gevochten heeft, geharde en aangemoedigde legers op de been laten; bij zal altijd talrijke Europeesche moeilijkheden onoverwinnelaten; en eindelijk zal hij Engeland laten blijven wat het vóór den oorlog was, namelijk de Mogendheid die, in verhouding tot hare rijkdommen, de uitgestrektheid van haar grondgebied, hare regten en behoeften, de minst volkomen gewapende en minst magtige van alle Europeesche Mogendheden is. „Is er, vraagt de Economist, iets meer noodig om de gemoederen wakker te houden?”

PARIJS den 10 Julij.

(Particuliere Correspondentie.)

Wij leven hier natuurlijk nog altijd onder den indruk van het groote nieuws: de wapenschorsing. Dat die indruk bij allen niet dezelfde was laat zich begrijpen; het zou mij zelfs niet mogelijk zijn u zijne verschillende nuances te doen kennen.

Deze zag er een onderpand in van den aanstaanden vrede; gene beweerde dat zij slechts een tijd van verademing was voor onze door vermoeden en hitte afgematte troepen; een derde zeide dat de Keizer beducht was voor eene zamenzwering van geheel Europa; een vierde dat hij het Engelsch Ministerie wantrouwt; een vijfde dat men met Oostenrijk eene geheime overeenkomst had gesloten of zou sluiten, waarbij deze Mogendheid zou afzien van hare heers-chappij in Italië om, in ruil voor dit offer, een stuk van Turkije te bekomen. Weder anderen her-inneren aan het programma des Keizers bij het begin van den veldtocht, en wijzen op de voortgezette oorlogstoebereidselen, om aan te toonen dat van dit programma niet zal worden afgeweken; mannen, eindelijk, die beweren steeds ingewijd te zijn in de geheimen der hooge politiek, zeggen dat al die toe-bereidselen tegen Oostenrijk geen ander doel hebben dan de ontwerpen des Keizers ten aanzien van Engeland te verbergen. Onder deze meeningen en beweringen is veel ongerijmds (o. a. de laatstgenoemde), maar ik heb ze u willen opnoemen, als behoorende tot de geschiedenis van den dag, — of liever van gisteren en eergisteren.

Want heden, — heden zijn wij weder in de vredes-phase. Ik beken dat dit eenigzins vreemd moet schijnen na de oorlogszuchtige demonstratiën der

jongste dagen, na de oorlogszuchtige artikelen in al de bladen, hetzij zij der Regering of der Oppositie tot orgaan strekken. Zoo als gij uit de officiële bulletins hebt kunnen opmaken is de Beurs aanzien-lijk gestegen. Wees echter verzekerd dat die rijzing niets is dan eene opwinding en dat zij tamelijk denk-beeldig is. Vrijdag en zaterdag jl. heeft er eene groote beweging van escompto's plaats gehad en dit heeft aan de markt de meeste levendigheid bijgezet, zonder dat daaruit de overvloed en de belangrijkheid der eigenlijke zaken is op te maken.

Maar wij zijn in de vredesphase. Toch zou ik ook thans nog eene onderscheiding willen maken. Zij die aan den vrede gelooven of voorgeven te ge-looven zijn de bezadigde lieden, de lieden van zaken, de handelaars. Het volk, de groote menigte gelooft er niet aan en wenscht er niet naar. Ja, zij onder-vindt eene ware teleurstelling, en zoo de Keizer heden in Parijs terugkeerde zou de geestdrift, waar-meede hij verwelkomd zou worden, merklijk minder zijn dan die welke hij acht dagen geleden gevonden zou hebben. Men weet nog niet of hij gedurende den wapenstilstand hier zal vertoeven of elders; sommigen zeggen dat hij naar Plombières zal gaan.

Omtrent de oorzaken van de wapenschorsing drijven ten slotte deze twee meeningen boven:

Aan de eene zijde de duidelijk uitgesproken vijan-delijke gezindheid van Duitschland; aan de andere zijde de gezondheidstoestand van ons leger. De In-dépendance heeft beweerd dat de typhus onder de troepen heerschte. Dit is onjuist; wel hebben zich eenige gevallen van typhus-koortsen geopenbaard, maar tot nog toe is er geen sprake van besmetting. Een aantal manschappen lijdt aan dissenterie en de hospitalen zijn bij de Geallieerden, zoowel als bij de Oostenrijkers, meer met zieken dan met gekwetsten opgevuld.

Het komt er weinig op aan of het voorstel der wapenschorsing van Frankrijk, Oostenrijk of Rusland is uitgegaan. Wat uitgemaakt blijft is dat de vijan-delijkheden tot half augustus gestaakt zijn. Dat de diplomatie dan gebruik make van de gelegenheid welke haar wordt aangeboden om der wereld den vrede te hergeven, en men zal de vruchteloze po-gingen vergeten, welke zij in het werk heeft gesteld om den oorlog te voorkomen.

Er heerscht overigens totaal gebrek aan nieuws uit de diplomatieke of de militaire wereld. Intusschen is het artikel, heden door den heer Louis Veullot in l'Univers geplaatst, een belangrijk teeken des tijds.

In zijnen toorn over het onderzoek dat de Siëcle en andere liberale en republikeinsche organen hebben ingesteld naar het gebeurde te Perugia, deelt het blad thans eenige uittreksels mede uit een werk getiteld: *Enquête sur le 2 décembre et les faits qui le suivent*. Het is een verhaal van de moordtooneelen die plaats hebben gehad bij en na den coup d'Etat, die de dictatuur verzekerde aan Lodewijk Napoleon. Ofschoon natuurlijk de dus genaamde enquête alleen wordt aan-gehaald bij wijze van persiflage van de enquêtes door de Toskaansche en andere republikeinen omtrent de gebeurtenissen in de Pauselijke Staten ingesteld, ge-tuigt het toch van eene groote vermetelheid aldus de vreeselijke beschuldigingen tegen Lodewijk Napoleon en zijne helpers in den coup d'Etat thans weder onder de oogen van het publiek te brengen. Men vraagt zich af wat de bedoeling kan zijn van het clericale orgaan om juist met deze wapenen zijne tegenstanders te bestrijden; want zonder doel wordt een wapen, dat zoo gevaarlijk kan worden voor den aanval, wel niet gebruikt. — allerminst door een ultramon-taanschen kampvechter. Zoo l'Univers ten gevolge van dit artikel geene waarschuwing ontvangt, bewijst dit wel zeker dat l'Univers magtiger is dan het Ministerie van binnenlandsche zaken, ja dan de ge-heele Regering.

— Gisteren werden er in den loop van den dag twee Ministerraden gehouden, een ten 11 ure des morgens en de andere ten 6 ure des namiddags. De Keizerin is eerst ten 9 ure des avonds naar Saint Cloud teruggekeerd.

— Men zegt dat de generaal Goyon, bevelhebber der Fransche troepen te Rome, te Parijs is aangekomen en zijne verplaatsing verlangt. Zijne positie zou on-houdbaar worden tusschen de Ministers van den Paus en de opgewondenheid des volks.

— De tentoonstelling van schoone kunsten, den 13 april geopend, wordt heden middag gesloten. Zij is door ongeveer drie miljoen personen bezocht ge-worden.

— De Patric zegt dat de wapenschorsing, behalve door den maarschalk Vaillant en den Oostenrijkschen veldmaarschalk Hess, voor Sardinië is geteekend door den generaal Della Rocca.

— Uit Turijn meldt men gisteren dat graaf Cavour ten vier ure naar het hoofdkwartier der geallieerde troepen was afgereisd.

— Uit Bologna wordt den 6 dezer gemeld: „De Regeringsjunta heeft den generaal Mezzacapo tot bevelhebber over de reguliere troepen van Bologna en de vereenigde provincien benoemd. De eerste kolonne van het tweede legerkorps van Centraal Italië is hier gisteren, onder de meest geestdriftige toejuichingen der bevolking, binnengerukt. Een Piëmonteesch bataillon wordt heden verwacht.”

— Uit Alexandrië is berigt ontvangen dat de stoomboot Silistria, van de Turksche maatschappij, den 25 junij in zee is gezonken; van de 350 passagiers zouden er 77 zijn omgekomen. Bovendien zouden de Turksche kapitein en zijne onderhoorigen gedurende de redding de Christen passagiers hebben uitgeschud en vermoord. Men vreest dat ook het stoomschip Kars, van dezelfde maatschappij, met 300 passagiers van Konstantinopel vertrokken, schipbreuk heeft geleden.

— Aan het Fransch gezantschaps-hôtel te Madrid is eene inschrijving ten behoeve van het leger in Italië geopend. — Het officieel blad van Madrid behelst een besluit, waarbij te Havannah eene handelsbeurs gevestigd wordt.

KEULEN den 10 Julij.

De Keizerin Weduwe van Rusland kwam, door de Groothertogin, eduwe van Mecklenburg Strelitz vergezeld en met een gevolg van ongeveer 60 personen, heden morgen ten zeven ure met een buitengewonen spoor trein hier aan, werd door den stads kommandant von Gansauge, den luitenant-generaal von Mutius en den Regerings-president von Möller begroet en nam haren intrek in het hôtel Bellevue, om des namiddags hare reis naar de badplaats Ems over Coblenz voor te zetten.

— Op een wapenstilstand is men in Pruisen geheel onvoorbereid geweest. In weérwil van zijn dagelijkschen omgang met de hoogst geplaatste personen, heeft Vorst Windischgrätz nooit met een enkel woord gespro-ken van eene gebeurtenis, die toch wel meer dan een paar uren vereischt zal hebben om tot stand te komen. De voorslag daartoe is van Keizer Napoleon uitgegaan. De uitwerking van het gebeurde op de Pruisische Regering kan niet achter blijven, maar zij zal den aard van den wapenstilstand nauwkeuriger moeten kennen, alvorens bepaalde maatregelen te nemen. Denkelyk zal men zich vooreerst tot het verleenen van verloven bij de landweer bepalen.

Wat overigen den uitslag der zending van Vorst Windischgrätz betreft, de Pruisische Regering zou hem te verstaan hebben gegeven dat zij niet met Frankrijk in oorlog en het haar derhalve onmogelijk is de door Oostenrijk verlangde militaire afleiding aan den Rijn te ondernemen.

— Bij besluit des Konings van Denemarken van 7 dezer, worden de Staten van Holstein tegen den 25 dezer buitengewoon bijeengeroepen, tot goedkeuring der buitengewone credieten, voor de Bondsweapening der Hertogdommen bestemd.

— Te Weenen geloofde men den 7 dezer, — dus nog vóór dat het gerucht van den wapenstilstand daar bekend kon zijn, — dat eene verandering van Ministerie op handen was. Graaf Apponyi werd door het gerucht tot Minister van binnenlandsche zaken, graaf Clam Martinitz voor eeredienst en onderwijs, de baron von Burger voor financiën, de ridder van Schmerling voor justitie, de generaal-adjudant Benedek voor oorlog genoemd. Elf Rijksraden, met den heer Salvotti aan het hoofd, zouden den Aartschertog Reinier eene memorie hebben overgereikt, in welke zij den toestand des Lands als met gevaar bedreigd voorstelden en op het ontslag van eenige algemeen niet geliefde mannen aandrongen. De Aartschertog, die zich naar Verona begaf, vorderde dat de heer Salvotti hem derwaarts begeleidde en den Keizer zelven zijne zienswijze ontwikkelen zou, en ten gevolge hiervan zou de bovenbedoelde verandering voor de deur staan. De tijd moet echter leeren of het gerucht waarheid spreekt.

— De Oesterr. Zeitung beweert dat een vredebreuk tusschen Sardinië en Rome onvermijdelijk is, ten ware Keizer Napoleon een middel mogt vinden om die nog te verhinderen. Maar moeijelijk zal hem eene andere keuze overblijven dan tusschen het slaan van eene wonde aan de revolutie of eene beleediging aan den Paus. „De wraakgodin, — roept de Oesterr. Zeitung uit, — vangt haar werk aan!”

PER TELEGRAAF.

LONDEN den 11 Julij.

Alle voornam Engelsche dagbladen zien veelbelovende vredesonderhandelingen en het spoedig bijeenkomen van een Congres van alle groote Europeesche Mogendheden te genoot.

PARIJS den 11 Julij.

De Moniteur deelt heden morgen eene dagorder mede, welke de Keizer gisteren te Valleggio tot het leger van Italië heeft gerigt. Deze dagorder luidt als volgt:

„Soldaten, den 8 dezer is een wapenstilstand tusschen de oorlogvoerende Mogendheden gesloten,

welke tot den 15 augustus zal voortduren. Deze wapenschorsing verschaft u de gelegenheid van uwen roemrijken arbeid uit te rusten en nieuwe krachten te verzamelen, wanneer het noodig mogt worden het werk nog voort te zetten. dat gij op zoo roemrijke wijze door uwen moed en uwe verknochtheid hebt aangevangen. Ik keer naar Parijs terug en draag voorloopig het bevel over het leger in Italië aan den maarschalk Vaillant op, maar wanneer het uur des strijds op nieuw zal slaan, keer ik terug, om de verdere gevaren met u te deelen.”

Verder bevat de Moniteur eene nota, waarin eenige inlichtingen worden gegeven nopens de omstandigheden, welke tot het sluiten der wapenschorsing aanleiding hebben gegeven. Drie onzijdige groote Mogendheden hadden namelijk hare bemiddeling aangeboden op het oogenblik dat de Fransche vloot Venetië zou gaan aantasten en een nieuwe veldslag nabij Verona op handen was: het eerste gevolg dezer bemiddeling moest eene wapenschorsing zijn. Om het nutteloos bloedvergieten te voorkomen, heeft de Keizer der Franschen niet geaarzel zich direct te verzekeren, of de Keizer van Oostenrijk eveneens gezind was om de vijandelikheden terstond te schorsen, hetwelk den wapenstilstand ten gevolge had, waarna werd bepaald dat maandag den 11 dezer eene zamenkomst der beide Keizers te Villafranca zou plaats hebben.

MARSEILLE den 10 Julij.

Brieven uit Rome van 5 dezer vermelden dat vier Engelsche oorlogschepen te Ancona binnengekomen zijn. Men zegt dat Engeland de onzijdigheid van het Koninkrijk der Beide Siciliën heeft gewaarborgd.

Er heeft gisteren nieuwe handeling der Pauselijke troepen plaats gegrepen. De generaal Kalberratten heeft de stad Fano en de hoofden der beweging eene oorlogsbelasting opgelegd.

Te Napels had de generaal Filangieri laatstleden zondag zijn ontslag ingediend, maar is door den Koning overgehaald om het voorzitterschap van den Raad weder op zich te nemen. De Koning en zijn Minister hebben gezamenlijk de grondslagen van gewichtige maatregelen beraamd.

NAPELS den 8 Julij.

200 soldaten, allen tot het tweede en derde regiment Zwitsers behoorende, zijn gisteren avond te Napels in opstand gekomen en hadden daartoe tot voorwendsel genomen het kantonnale wapen op de vaandels: zij verlieten gewapend het fort Carmine en poogden de overige Zwitsersche troepen mede tot oproer over te halen, doch hun opzet mislukte en toen zij op het Marsveld verschenen, deden de getrouwe troepen, zoo Zwitsers als inboorlingen, hen met kanonschoten regt wedervaren; 40 der oproermakers zijn gedood en de overige gevangen gemaakt

en ontwapend. Vrijdag zal hun vonnis worden geveld. De stad is rustig.

WEENEN den 10 Julij.

De Oesterreichische Correspondenz deelt heden eene definitieve opgave mede van de in den slag van Solferino op den 24 junij door de Oostenrijkers in het geheel geleden verliezen: 91 officieren en 2261 man sneuvelden; 4 generaals, 485 officieren en 10,160 manschappen werden gekwetst, en 59 officieren en 9229 man werden vermist.

WEENEN den 11 Julij.

Volgens door de Oesterreichische Correspondenz ontvangen officiële berichten uit Verona zal, op verlangen van Keizer Napoleon, heden morgen ten negen ure te Villafranca eene zamenkomst tusschen den Keizer der Franschen en den Keizer van Oostenrijk plaats vinden.

TRIEST den 9 Julij.

Het Fransche eskader heeft Lussin-Piccolo gisteren verlaten en is naar Pola gesteven. Een lijnenschip dat de kust genaderd was is door de strandbatterijen beschoten en vermoedelijk beschadigd.

LONDEN den 11 Julij.

GRANEN. Tarwe 4/6 lager. Gerst en Haver als voren. — Boter, Friesche 98, Gron. 74, Zwolsche 92, Kamper 94. — VEEMARKT. De aanvoer bestond heden uit 3735 Runderen, 291 Kalveren en 28,530 Schapen; Runderen en Schapen werden lager afgegeven.

Het stoomschip Europa is van New-York aangekomen met tijdingen van den 30sten II. en 388,010 dollars aan specie. Katoen middl. 11 3/4 c. en te New-Orleans 11 1/2 c. Tarwe flauw. Illinois central 60 pct. en dito Bonds 83 1/2 pct. Wisselkoers op Londen 110 1/2 pct.

ANTWERPEN den 11 Julij.

KOFFIJ prijshoudend — SUIKER stil. — GRANEN. Witte en roode tarwe f 10 3/4; Rogge f 6.

BERLIJN den 11 Julij.

ROGGE per Julij 32 1/2 th.

PARIJS den 11 Julij.

Frankrijk 3 pc. 68.50; dito 4 1/2 pc. 95.50. Crediet Mob. 805. Spanje 1 1/2 pc. 30 3/4; dito Binnenl. 3 pc. 40 3/4.

LONDEN den 11 Julij.

De 3 pc. Gecons. 95 3/4 a 3/8. Rusland 4 1/2 pc. 97. Spanje 1 1/2 pc. 31 1/4 a 3/8; dito Buitenl. 3 pc. 42 1/4 a 43; dito Cert. 4 1/2 a 5. Portugal 3 pc. 44. Mexico 3 pc. 18 1/2 a 3/4. Peru 4 1/2 pc. 90; dito Engelsche 68 1/2. Venezuela 4 1/2 pc. 27 3/4 a 28 1/4; dito Uitg. 14 1/2 a 15. Illinois Shares 66 a 78.

WEENEN den 11 Julij.

Nationale Metalliek 5 pct. 77.50; dito 5 pc. 69.50. Wissel Londen 124.

FRANKFORT den 11 Julij.

Metall. 5 pc. 57; dito Nation. 61 3/4. Spanje 1 1/2 pc. 30 3/4; dito 3 pc. 39 3/4.

ANTWERPEN den 11 Julij.

Metall. 5 pc. 59 1/2; dito Nation. 5 pc. 64.

(Lutere Depêche.)

LONDEN den 11 Julij.

In de zitting van het Lagerhuis van heden avond antwoordde lord Russell, op eene interpellatie van den heer Disraeli, dat hij de Regering geene officiële mededeeling is ontvangen nopens den gesloten wapenstilstand tusschen Frankrijk en Sardinië aan den eenen en Oostenrijk aan den anderen kant, weshalve hij niet wist of de wapenschorsing alleen een militair karakter had of hoop gaf op het herstel des vredes. Hij voerde echter de hoop dat door de bemiddeling der onzijdige Mogendheden eene schikking tot stand zou komen of wel zonder deze door de krijgvoerende partijen zelve.

Door lord Malmesbury werd medegedeeld, dat hij donderdag aanstaande de laatste circulaire-nota van graaf Cavour, den Sardinschen minister, benevens het antwoord van Engeland daarop, aan het Huis zou overleggen.

BERLIJN den 11 Julij.

De Preussische Zeitung bevat heden avond een artikel, waarin de vroegere voorstellen van Pruisen in de Bondsvergadering worden gesteld tegenover die welke later van de zijde van Oostenrijk zijn gevolgd. In dit artikel komt onder anderen voor: „Oostenrijk wil aan den Prins-Regent het verzoek richten om de betrekking te aanvaarden van veldheer van het Bondsleger. Hij echter, die met de hoogste magt in den Pruisischen Staat is bekleed, kan niet tegelijk persoonlijk verantwoordelijk zijn aan de Bondsvergadering.” Ten slotte wordt gezegd: „Het is niet moeijelijk te voorzien met welk doel zulk een voorstel wordt gedaan door een medlid der Bondsvergadering, die te gelijk oorlogvoerende Mogendheid is. De aan-neming er van brengt alle eenheid van handelen in gevaar en roept Duitschland op tot het voeren van een oorlog, waardoor het te gronde gebragt zou moeten worden. De Bondsvergadering heeft te kiezen tusschen de voorstellen van Pruisen en Oostenrijk. Zij kan het eerste aannemen of wel, door het laatste tot besluit te verheffen, elke handeling van Duitschland verlammen, ook ten opzichte van een nadrukkelijken invloed op de aanstaande vredes-onderhandelingen. De strijdkrachten van Duitschland zouden teruggebragt worden tot het organisme van de vroegere Rijksarmes. Het Deutsche volk zal geen oogenblik in twijfel staan aan welke zijde datgene, waaraan het Deutsche Vaderland, in deze oogenblikken vóór alles behoefte heeft, het helderst wordt ingezien en met de meeste kracht wordt bevorderd.”

Advertentien.

Heden overleed ons geliefde jongste Kind, slechts 10 weken oud.

Krimpen a. d. Lek. J. P. D. VAN VEEN.

11 Julij 1859. J. C. VAN VEEN, Bona.

KIESVEREENIGING ORDE.

VERGADERING tot het Kiezen van CANDIDATEN voor het Lidmaatschap van den Gemeenteraad, op Donderdag den 14 Julij aanstaande, des avonds ten 7 1/2 ure precies, in het Notarishuis.

Het Bestuur der Kiesvereeniging. Namens hetzelve, J. C. REEPMAKER, Voorzitter.

ORGELBESPELING, in de GROOTE KERK, op WOENSDAG 13 JULIJ 1859, ten HALF TWEE ure.

KON. NED. MAATSCHAPPIJ tot Aanm. van den Tuinbouw, ONDER BESCHERMING VAN Z. M. DEN KONING.

TENTOONSTELLING VAN

BLOEMEN, VRUCHTEN ENZ., TE ROTTERDAM,

in den Tuin, onder daartoe expresselijk vervaardigde Tenten en op de Zaal der Sociëteit Harmonie. Ingang Haagsche Veer.

VAN VRIJDAG 9 tot en met WOENSDAG 13 JULIJ. Blijft tot en met Woensdag den 13 Julij, van des morgens ten 10 ure tot des namiddags ten 5 ure, GEOPEND.

De VENNOOTSCHAP

tot uitoefening van eene Scheepsbouwerij tusschen C. en A. VAN DER GIESSEN, te Stormpolder, Gemeente Krimpen op den IJssel, Ontbonden zijnde bij Akte op den 25 Junij 1859, voor Notaris D. C. KLEY, te Cappelle op d'IJssel, gepasseerd, zoo is daarbij aan beide gewezen Vennoten opgedragen de Ontvang en Afrekening der nog openstaande Pretensien van die Vennootschap; terwijl door elk hunner in privé de Zaak van Scheepsbouwerij op hunne aldaar thans gesepareerde Scheepstimmerwerven wordt gecontinueerd.

WORDT GEVRAAGD voor de Z. W. Kust van Afrika een JONG MENSCH,

bekend met de Fransche en Engelsche Talen, goed kunnende Rekenen en het Italiaansch Boekhouden grondig verstaande. Adres, franco Brieven, onder letters Z Q, bij H. T. HENDRIKSEN, Boekhandel, Hoogstraat.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. Aang. 9 Julij Pharamond, Philips, Colombo n. Rott. (vertr. 11 n. Hellevoet) 11 Bilderdijk, Löschén, Hellevoet

10 Niets gepasseerd. (10 NNW, 11 ZO—O) Hellevoet. Aangek. 10 Julij Leveret, Gale, Newcastle Elisabeth. Gjersee, Frederikstad Johanne Kirstine, Jensen. Archangel Sirius, Mark. Newcastle 11 Albatross (st.). Liverp. Pharamond, Philips, Brouwershaven Vertrrokken.

10 N. R. Gazfabrick, de Goede, Newcastle 11 Antoinette, Peters, Riga Marco, Richardson, Shoreham Bilderdijk, Löschén, Brouwershaven Gier, Leicher, Bergen Factor, Fowle, Leith Enigheden, Claussen, Koningsbergen Concordia, Tunteler, St. Petersburg Zeenymph, Schippers, Philadelphia De drie laatsten door stulte op de reede terug. (10 N.W — N.N.W) (11 Z. O. — O.)

Brielle Aangek. 10 Julij Prins v. Oranj. (st.), Duinkerken Mina, Goudswaard, Christinestad Leo (st.), Londen Seine (st.), Havre Seahorse (st.), Hull 11 Batavier (st.), Londen Earl of Auckl. (st.), dito Eider (st.), Hartlepool Norfolk (st.), Goole Vertrrokken.

10 Ary Scheffer (st.), Havre Middlesbro' (st.), Middlesbro' Fjernoord (st.), Londen 11 Wendelina, Mulder, avontuur Maria Catharina, Kieviet, St. Petersburg Elise, Burger, Whitby Anine, Jensen, Engeland (10 N. — N.N.W.) (11 Z. O. — N.N.W.)

Maassluis Vertr. 10 Julij Grace, Gilbert, Newcastle 11 Matra, Rands, Archangel Sarah Ellen, Gibson, Newcastle Aangekomen.

10 Twee Gezusters, de Jong, Yarmouth (vertr. 11 n. Noordwijk (10 N.N.W.; 11 O.Z.O) 9 Julij Grondwet, Kamminga, Batavia Amsterdam Vertr. 11 Julij Anna Lena, Zaal, Genus Texel Aangek. 8 Julij Alpha, Winther, Drammen 9 Aleyone, Haacke, Java

Oceaan. Poestkoke. Banjoewangie Margaretha Louisa, Thormählen, Santos Visscherij, Schoonhoven, Londen Shindcliffe, Copperthwaite, Sunderland Philadelphia, Winters, St. Petersburg Annechina Harnina, Stutvoet, Koningsb. Eneste Söstre, Gjersee, Frederikstad 10 Diana (st.), Londen Stad Enschedé, Niggebrugge, Dundee Enyo, Bedlington, Newc. Vertrrokken.

9 Jonge Marie (st.), Kopenhagen Lion (st.), Londen 10 Catharina, de Jonge, Palermo Charles Louis, Lebourne, Nantes Diewerdina, de Jonge, Dundee Herson, Chartes, Newc. Sceptre, Hunter, Sunderl. Corsair, Smith, dito Twenthe (st.), Hull Verwisseling, Boer, St. Petersburg Alida, Basberg, Drammen Ogir, Pehrson, dito

Vite Aangek. 7 Julij Jacob Synes, Schut, Gothenburg 8 Boreas, de Boer, Newcastle Martha, Nieboer, Frederikstad St. Svithum, Holm, Riga Catharina Visser, Duff, Laurvig Vertrrokken.

7 Hero, Jürgensen, Droback Niord, Lehman, Frederikstad Frederik Hendrik, Hoeksma, Oostersioer Vrienden, Liberg, Bremen Gouverneur van Ewijk (st.), Hull Anje, Brouwer, Frederikstad

Vlissingen Aangek. 8 Julij Atalante, Pincho, St. Jago de Cuba Vertrrokken.

9 Amanda, von Ehren, Fernambuck

Overland-Mail. Batavia Aangek. 7 mei Neptunus, Schuurman, Batjona Wilhelmina Lucia, Poolman, dito 8 Dolphin, Kelsey, Boston 10 Jacqueline, Elise, Sikkens, Onrust Cornelis Gips, v. Rijn v. Alkemade, Adelaide (vertr. 18 n. Soerab.) 11 Jupiter, Burggraaff, Cheribon (vertr. 18 n. Amst.) Alblasterwaard, v. Lindern, King G. Sound 12 Elisabeth Jacoba, Lucas, Amsterdam

Argo, v. Teutem, Badjoa Minister van Hall, de Haas, Glasgow Broedertrouw, Rotgans, Soerabaija (vertr. 22 n. Amst.) 14 Cornelia & Henriette, v. d. Mey, Melbourne 15 Zeeplodg, Kramer, Onrust Minister Thorbecke, van Duym, Soerabaija 17 Delfshaven, Schaap, Indramayoe (vertr. 20 n. Melbourne) 18 Admiraal Tromp, v. Tubergen, Onrust Carolina, Struyk, Wijnkoopsbaai Joh. Maria Christina, Gorter, Soerabaija 20 Otto, Rotgans, Hartlep. 21 Noord-Brabant, Bok, Onrust Vertrrokken.

10 Jeannette Agatha, Cleyndert, Soerabaija Drie Vrienden, Nolting, dito Hebe, Falkenb., Zweden 13 Jedo, v. d. Hoeven, Cheribon 14 Franklin, Stohman, Amsterdam 16 Concurrent, de Wit, Indramayoe 17 Drie Gebroeders, Kramer, Soerabaija 18 Regina, Lelyveld, Onrust Koning Willem II, Menkman, Amst. 20 Nassau, Hufnagel, Japan 21 Nicot, Amesz, Soerab. Sylphide, Ruidstad, Nederland Oost-India Packet, Postma, Amst. 24 Acadia, Greefkes, Kust Bulgerstein, Verhagen, Padang Sophie, Lofquist, Nederland Vertr.

Bantam Vertr. 7 mei Cath. & Geertr., Mos, Amsterdam

Straat Sunda Doorgezeild. 7 mei Cornelis Smit, Weidenaar, Batavia n. Rotterdam 10 Admiraal Piet Hein, Hazewinkel, Batavia n. Tjilatjap 15 Acadia, Murray, Manilla n. Falmouth 17 Westervick, Westermark, Bat. n. Falmouth 18 Baltimore, Brakke, Batavia n. Amst. 19 Catharina Maria, Ballot, Cardiff n. Hong Kong Jupiter, Burggraaff, Batavia n. Nederl.

Samarang Aangek. 2 mei Drie Vrienden, Anderson, Soerabaija 8 Cornelia Geertruida, Hoeksma, Rembang (vertr. 16 n. Pekalongan) 11 Baron van Hardenbroek, Henny, Batavia Vertrrokken.

7 Koning Willem II, v. Eyk Menkman, Ned. 10 Laurens Koster, Koenen, China

Soerabaija Aang. 4 mei Holland, Auffmorth, Batavia 5 Hoop van Capelle, Bok, dito Hollandia, Ruige, dito (vertr. 13 n. Australië) Johanna Maria Christina, Gorter, Pasoeroewan (vertr. 7 n. Nederland) Landbouw, Kleynenberg, Makasser Willem III, v. d. Burg, Bonie Egidia & Pauline, Veldman, Batavia 7 Zeelandia, Blaakhert, d.º (vertr. 12 n. Pasoeroew.) Cheribon, Coers, Bonie 8 Reinhard, Berkelbach v. d. Sprekel, Ternate 9 Ferdinandina Emma, Tange, Bonie 10 Elisabeth Antoinette, Besier, Batavia 11 Susanna, Vonck, Makass. Ternate, Cars, dito Senator, Menzies, Glasg. 13 Minister Pahud, Kievyt, Port Philip Commiss. des Konings v. d. Heim, v. Zanten, Panaroekan Anna Digna, Ouman, Batavia 14 Patriarch Samhiri, Lion, Panaroekan Christina Helena, Tjebbes, Melbourne Vertrrokken.

1 Baltimore, Brakke, Ned. Hebe, Falkenberg, dito Franklin, Stohman, Amst. 4 Minister Thorbecke, van Duyn, Nederl. Oost-India Packet, Postma, Ned. over Bat. 13 Straat Bali, Fullbrun, Cheribon 15 Tamar, Ross, Nederl. Indramayoe Aang. 3 mei Jan Daniel, Hagers, Batavia 7 Whampoa, v. d. Hoff, d.º Cheribon Aangek. 13 mei IJssel, Maarschalk, Batavia

Pekalongan Aangek. 12 mei Amicitia, Gaaff, Samarang 30 april Stad Gouda, Breuning, Soerabaija 7 mei Maria Elisab. Marg., Bauditz, Batavia

Proboling Aang. 28 april Maria Elise, v. d. Putte, Soerab. Tjilatjap Aangek. 5 mei Admiraal de Winter, Jansen, Batavia

Singapore Aangek. 21 mei Antoinette Séraphine, Viëtor, Rangoon 26 Twee Jeannes, v. d. Wint, Pinang Vertrrokken.

15 Erasmus van Heiningen, Falmouth 28 Johanna, Piccardt, Bat. Pinang Aangek. 18 mei Jacoba Cornelia, Rosenboom, Singapore (vertr. 27 n. Calcutta) Hong Kong Aangek. 10 mei Davo, Wijtenhorst, Singapore

Shanghai Aangek. 28 april Jacob & Anna, Petersen, Nagasaki (13 mei derwaarts terug) Vertrrokken.

27 Mercator, v. d. Woude, Swatow 5 mei Maria Elizabeth, v. d. Valk, Amoy 6 v. d. Palm, Boumeester, Nagasaki Aangek. 5 mei Henriette (Ned. bark) Batavia (n. Japan) Nagasaki Aangek. 16 april Zwaluw, Bloem, Batavia 24 Thetis, Visser, dito

Konstantinopel Aangekomen. 25 junij Baron van Hall, Scholtens, Smirna Aangek. 5 Julij Catharina, Bakker, Cardiff

Genoa Vertr. 2 Julij Johanna Paulina, Wessels, Livorno 6 Julij Anna Paulowna (st.), Amsterdam

la Rochelle Aang. 7 Julij Catharina Elisabeth, Lever, Christiansund

Redon Vertr. 1 Julij Marie René, Legel, Schiedam

Vannes Vertr. 3 Julij Georges, Louet, Schiedam

Dublin Aang. 8 Julij Weltevreden, Kieft, Groningen

Gloucester Vertr. 6 Julij Robert, Scholtens, Koningsbergen

Cardiff Vertr. 7 Julij Marchina Catharina, Mulder, St. Malo

Falmouth Aang. 9 Julij Cuba Packet, Harken, Havanna Vertrrokken.

8 Elisabeth, Metus, (v. Alexandr.) Antw. Portsmonth Gepass. 6 Julij Analia Sinnige, Jansen, Rott. n. Genus 7 Anna Catharina, Jansen, Rott. n. Konstantinopel

Hull Aang. 8 Julij Sisters, Tippet, Amst. 7 Julij Victory, Joss, Rott. Shields Aangek. 8 Julij Jonkh. Mr. v. d. Wall van Puttershoek, Lammerts, Amst. Concord, Gales, dito Gem, Moore, dito

Newcastle Uitgek. (tot 8 Julij) Janna Lukkina, Bontouke, St. Petersburg. Fenna Hendrika, Duit, dito Luna, de Vries, dito Concordia, Klein, dito Aukjen Gepkelina, Duintjer, Koningsb. Joanna, Donker, Lissab. H. Liduina, van Brink, Rotterdam

Leith Aang. 8 Julij Eendragt, Munneke, Harlingen Remda, Person, Amst.

ROTTERDAMSCH E COURANT

van DINGSDAG 12 Julij 1859, N. 164.

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE den 11 Julij.

H. M. de Koningin heeft zaterdag avond de voorstelling in den Franschen schouwburg met hare tegenwoordigheid vereerd. Gisteren middag heeft H. M. benevens de Prins van Oranje en een aanzienlijk gezelschap het Paviljoen te Scheveningen bezocht.

Heden middag ten 12 ure heeft er op het buitenverblijf de Paauw, van Z. K. H. Prins Frederik, een groot dejeuner plaats gehad.

Aan het Hôtel de l'Europe alhier is afgestapt de heer J. A. Jinter, Nederlandsch Vice-Consul, aan de Kaap de Goede Hoop, en aan het Hôtel Bellevue de generaal-majoor Jackson, in Engelsch-Indische dienst.

De kiesvereniging de *Endragt* heeft tot kandidaten voor het lidmaatschap van den Gemeenteraad gekozen al de afredende leden en, in plaats van wijlen den heer C. Gebel, den heer J. van der Hart Az., te Scheveningen.

De heeren mr. P. Buyskes en W. C. Hattinga Raven, leden van den Gemeenteraad, hebben verzocht om bij de aanstaande herkiezing niet weder in aanmerking te worden genomen.

Uit de Gemeenterekening over 1858 blijkt dat de ontvangsten in dat jaar hebben bedragen f 942.024.26½ (f 130.494.14 meer dan de raming) en de uitgaven f 847.208.42½ (f 34.890.58½ meer dan de raming), zoodat dit een batig saldo oplevert van f 95.715.14. In het jaar 1857 bedroeg dat saldo slechts f 10.587.20.

Heden had aan het Provinciaal Gouvernement van Zuidholland de aanbesteding plaats van het uitleppen van drie gedeelten van de rivier de Hollandse IJssel, tusschen Moordrecht en Ouderkerk in Zuidholland, welk werk is aangenomen door den heer A. Oudijk te Gouda, voor de som van f 4270.

Aanstaanden donderdag zullen de heeren officieren, benevens de onderofficieren en manschappen, behoorende tot de normaal schietschool, die zich in de vlakte van Waalsdorp hebben geoefend, naar het kamp te Milligen vertrekken.

Heden is door den brigadier majoor der Rijksveldwacht alhier eene algemeene inspectie gehouden over de brigades Rijksveldwacht, onder zijn ressort behoorende.

In de verschillende R. K. kerken alhier is gisteravond voorlezing gedaan van een Pauselijk schrijven aan de verschillende Bisschoppen, tot het houden van een algemeenen bedadag voor de instandhouding van den Kerkelijken Staat.

Jl. zaterdag heeft een krankzinnige uit het geneeskundig gesticht alhier weten uit te breken, zonder dat men hem op het spoor kon komen. Des avonds van dien dag heeft een der in dat gesticht verpleegden onder het gewone toezigt zijne dagelijkse wandeling in het 's Gravenhaagse Bosch gedaan, en is door hem aldaar de ontvlugte krankzinnige ontmoet, en op zijne aanwijzing, niet zonder moeite, weder in verzekeerde bewaring gebragt. Hier is dus wel bewaarheid, dat de eene gek den anderen vangt.

Ter vervaardiging in de rijkstijl fabriek van de heeren Hermans & Co. alhier, zijn weder twee prachtige rijkstijl voor Indische Vorsten besteld. De laatste daar ter plaatse gefabriceerde herline voor dat doel zal eerstdaags ter bezigtiging gesteld en daarna verzonden worden.

Heden zijn van het dorp Katwijk, in de rigting van Scheveningen, met een duikertooel onderzoekingen gedaan omtrent de gesteldheid van de kusten.

Gisteren middag zijn de Wassenaar, de Evertsen en vier andere schepen van het exercitie-eskader in het gezigt van Scheveningen geweest, en hebben aldaar verschillende manoeuvres uitgevoerd.

STATEN-GENERAAL.

In den aanvang der zitting van de Tweede Kamer van heden heeft de Voorzitter voorgesteld, om het wetsontwerp houdende bepalingen op het gebruik der spoorwegen in beraadslaging te nemen den dag volgende op dien, waarop de thans aan de orde gestelde onderwerpen zullen zijn afgedaan.

Over het voorstel is eene discussie ontstaan, daar de heer Thorbecke voorstelde ten *principale*, om de discussie over deze belangrijke wetsvoordragt onbepaald uit te stellen, en *subsidiar* om, in ieder geval de behandeling van dit onderwerp niet aan te vangen vóór aanstaanden zaterdag.

Nadat over dit voorstel de heeren Thorbecke, de Brauw, Godefroi en de Voorzitter het woord hadden gevoerd, nam de Vergadering met 35 tegen 19 stemmen aan de door den Voorzitter gestelde vraag, dat de Vergadering thans den dag der beraadslaging zou bepalen. Over de tweede vraag, of de discussie zou plaats hebben op den dag volgende op dien, na afloop van de thans aan de orde gestelde onderwerpen, staakten de stemmen, daar zich 27 leden vóór en 27 tegen de vraag verklaarden. In de zitting van morgen zal dus op nieuw over dit voorstel moeten beslist worden.

Daarna is aangevangen de algemeene beraadslaging over het wetsontwerp tot regeling van de loodsdienst voor de zeeschepen. Aan die discussie hebben deel genomen de heeren van Franck, Hugenholtz, Wintgens, Hoyne van Papendrecht, van Voorthuysen en Sander; het onderwerp der redevoeringen is in de hoofzaak geweest verdediging of bestrijding van de door de Regering voorgedragen verlaging der tarieven voor de loodsdiensten. De voorstanders der verlaging verdedigden die op grond, dat men de scheepvaart zoo veel mogelijk van lasten moest ontheffen en dat bovendien uit de loodsgelden de Staat geen middel inkomsten moest maken. De bestrijders daarentegen meenden 1º, dat op de begroting van uitgaven voor de loodsdienst onderscheidene posten gemist werden, en 2º, dat het was in het belang zelf van handel en scheepvaart, om de loodsen behoorlijk te bezoldigen, daar meer dan iemand de loods verdiende voor zijn zelfopofferend bedrijf goed beloond te worden.

De heer Elout heeft, na de schorsing, den Minister van Kolonien geïnterpelleerd over den stand van zaken betreffende de emancipatie der slaven, waarop die Minister de verschillende redenen heeft opgesomd die hem beletten, om het Voorloopig Verslag der

Kamer te beantwoorden vroeger dan in de aanstaande najaarszitting.

Daarna heeft de Minister van Marine zijn ontwerp van wet op de loodsdienst der zeeschepen verdedigd.

Nadat de algemeene beraadslaging gesloten was, werden de artt. 1 en 2 aangenomen. Op art. 3 had de heer Hugenholtz voorgesteld een amendement. De heer Sander stelde daarop een sub-amendement voor, ten behoeve van de verlaging der tarieven voor zoo veel Dordrecht betrof, en de heer van Franck stelde voor nu het tarief C (loodsgelden voor het Noordhollands kanaal) met 20 pct. te verminderen.

Op voorstel van den heer Dullert besloot de Vergadering de verdere discussie over al deze amendementen uit te stellen tot morgen ochtend, ten einde den heer van Franck de gelegenheid te geven om aan zijn amendement een anderen vorm te geven.

[Uit hoofde van plaatsgebrek kunnen wij in dit N.º slechts dit korte bericht der zitting opnemen en moeten het meer uitvoerige verslag tot ons volgende N.º laten liggen. Plaatsgebrek is ook oorzaak dat eenige andere berichten niet in dit N.º zijn opgenomen.]

De heer ter Brugge Hugenholtz heeft op het wetsontwerp tot regeling van de loodsdienst voor zeeschepen een amendement ingezonden, luidende:

„De ondergeteekende stelt voor, de tarieven, bij dit ontwerp van wet gevoegd en aangewezen in den eersten volzin van art. 3, te doen vervangen door de tarieven, overgelegd bij het ontwerp van wet, ingediend in de zitting van 1855/56, gedrukte stukken N.º XLVI, en bij art. 4 van dat ontwerp evenzoo aangeduid door de letters A—E.”

Het wetsontwerp over de tuchtiging, op te leggen aan verpleegden in de gestichten te Ommerschans en te Veenhuizen, die niet wegens bedelarij of landlooperij zijn veroordeeld, bevat slechts een artikel, luidende: „De tuchtigingen, opgenoemd in art. 63 der wet van den 28 Junij 1854 (Staatsblad N.º 100), kunnen mede worden opgelegd aan die verpleegden in de gestichten te Ommerschans en te Veenhuizen, welke niet wegens bedelarij of landlooperij zijn veroordeeld.”

„De artt. 64 en 65 der wet zijn ook van toepassing op de tuchtigingen, krachtens de tegenwoordige wet op te leggen.”

Die tuchtiging bestaat in gedeeltelijke onthouding der gewone voeding, in vermindering der toebereikende belooning voor arbeid, en in eenzame opsluiting van ten hoogste zeven dagen. Die tuchtigingen kunnen afzonderlijk of verenigd worden opgelegd.

De bij dat wetsontwerp gevoegde Memorie van toelichting zegt, dat het geen betoog schijnt te behoeven, dat, al de orde in de gestichten te Ommerschans en te Veenhuizen worden gehandhaafd, het volstrekt noodzakelijk is, dat aan al de daarin verpleegden voor dezelfde vergrijpen gelijke tuchtigingen opgelegd moeten kunnen worden. Daar het noodig is geacht, dit onderwerp met opzigt tot de veroordeelden wegens bedelarij en landlooperij door de aangehaalde wet te regelen, en de andere verpleegden zeker geen minder aanspraak hebben op den waarborg, dien zoodanige regeling oplevert, zoo spreekt het naar het oordeel der Regering van zelf, dat de wettelijke regeling ook tot die anderen behoort te worden uitgestrekt. Het geldt hier alleen de tuchtiging van vergrijpen, die niet vallen in de bepalingen van het wetboek van strafrecht, of voor zooveel de militairen aangaat, in die betreffende de krijgstuicht. Maken de verpleegden zich schuldig aan zulke misdaden of misdrijven, dan worden zij deswege aan den bevoegden regter overgeleverd.

Men verneemt dat door de commissie van rapporteurs over de ontwerpen van wet nopens het geneeskundig bestuur druk gearbeid wordt aan het opmaken van het verslag over dit wetsontwerp. Men verwacht dat dit rapport spoedig zal zijn vastgesteld en het licht zal zien. — Ook verwacht men spoedig het verslag over het wetsontwerp nopens de O. I. compatabiliteit.

ROTTERDAM den 11 Julij.

Aanstaanden donderdag den 14 dezer, des middags ten half twee ure, zal de Gemeenteraad alhier eene vergadering houden, waarin de volgende zaken ter tafel zullen worden gebragt: Mededeeling van ingekomen stukken; benoemen der stem-bureaux voor de verkiezing van leden voor den Gemeenteraad op den 19 Julij aanstaande; delibereren over de voorwaarden ter aanbesteding der gasverlichting aanvangende 1861.

Ten gevolge van het verzoek der directie van de Nederlandsche Handel-Maatschappij, zijn de stemgerechtigde deelhebbers in de gemelde Maatschappij genoodigd tot de bijeenkomst van het kies-collegie te Rotterdam, op woensdag den 20 dezer des namiddags ten 1½ ure, in de Concertzaal in de Bierstraat, ter verkiezing van eenen commissaris, in de plaats van den heer A. van Rijkevorsel IIz., en van eenen plaatsvervanger voor den heer A. Rueb, die volgens den vastgestellten rooster op den 1sten augustus 1859 aftreden, alsmede casu quo tot benoeming van nog eenen plaatsvervanger, overeenkomstig de artikelen van overeenkomst der Nederl. Handel-Maatschappij 12, 17, 21, 23 en 24. De heer A. van Rijkevorsel IIz. besloten hebben te de betrekking van commissaris der Nederlandsche Handel-Maatschappij niet weder te aanvaarden, heeft zich verplicht geacht deelhebbers beleefdelijk te verzoeken hem nu niet te herkiezen, terwijl hij daarbij zijnen dank heeft betuigd voor het vereerd vertrouwen, gedurende 29 jaren in hem gesteld.

Daar men, vooral in eene zoo drukke stad als de onze, de gelegenheid om zich een schoon en zeldzaam genot te verschaffen maar al te dikwijls ongebruikt voorbij laat gaan, tot men zich te laat herinnert dat zij vervlogen is, meenen wij er de aandacht op te moeten vestigen dat de uitmuntende en smaakvol ingerichte Tentoonstelling van bloemen, vruchten enz., in den tuin en de zaal der Societät Harmonie alhier, nog slechts tot woensdag geopend blijft. Men brenge dus daar nog een talrijk bezoek, om mede genoten te hebben en er van te kunnen mede spreken.

Wij vernemen dat mevrouw Ristori zondag morgen

vóór haar vertrek uit Holland de 1000 francs voor het Monument van Ary Scheffer heeft ter hand gesteld aan een onzer stadgenooten, die deze aanzienlijke bijdrage, van welke in onze Courant het eerst melding is gemaakt, dadelijk heeft bezorgd bij den heer A. J. Lamme, lid der hoofdcommissie te Dordrecht. Deze belangrijke gift getuigt waardiglijk van onbaatzuchtigheid en van het kunstgevoel en de dankbaarheid, die de beroemde vrouw voor onzen landgenoot gevoelt.

Het karakter en de omgang met mevrouw Ristori heeft ook hier ter stede de aangenaamste indrukken achtergelaten.

Het programma voor de Orgelbespeling in de Grootkerk alhier, op woensdag 13 dezer, des namiddags ten 1½ ure, luidt als volgt: 1, zesde Concert-Fantaisie, A. Hesse; 2, Andante, F. Mendelssohn-Bartholdy; 3, Fantaisie en Fuga op het Halleluja-Koor, uit de Messias van Haendel, Ernst Koehler; 4, Fluit-Concert, C. H. Rinck; 5, Sopraan-Aria met Koor, uit het Lobgesang, F. Mendelssohn-Bartholdy; 6, Praeludium en Fuga, A. W. Bach.

Bij Zr. Ms. besluit is aan den eersten klerk bij het parquet van den procureur-generaal bij den Hoogen Raad der Nederlanden C. Donswijk verleend den titel van commies.

Het Staatsblad N.º 76 bevat een Koninklijk besluit van den 4 dezer, houdende bepaling, dat met den 10 dezer de gemeente Schokland zal ophouden te bestaan.

De Staats-Courant bevat heden een Koninklijk besluit, waarbij bewilliging wordt verleend tot verlenging van den duur der Tweede Societät ter Zeeverzekering te Amsterdam met een tijdvak van twintig jaren, aanvang nemende den 1 Julij 1859.

Ds. F. J. Herman, pred. te Maasdam, heeft het beroep naar de Hervormde gemeente te Delfshaven aangenomen en voor dat naar Stavoren bedankt.

Beroepen bij de Hervormde gemeente te Wormermeer (cl. Haarlem) ds. J. C. Koch, th. dr. en pred. te Mijldrecht.

Eene ongewone agitatie heerschte te Delft ten gevolge der benoeming van den heer J. A. Keurenaer, gepensioneerd majoor der genie in Ned. Indië en onder-directeur der genie in de 2de militaire afdeling op Java, tot directeur der Koninklijke Akademie te Delft. Door eenige docenten aan genoemde Akademie is namelijk een adres aan Z. M. den Koning gerigt, om te verzoeken dat Z. M. die benoeming weder intrekke, terwijl door dr. W. L. Overduyn, het volgende adres aan Z. M. is gerigt:

„Sire!
„Geef eerbiedig te kennen, enz.
„dat de wijze waarop bij dezer dagen uit zijne betrekking van lid en secretaris van den raad van bestuur is ontslagen, hem bijzonder heeft getroffen, als hem het bewijs leverende het vertrouwen en de gunst van Uwe Majesteit verbeurd te hebben;

„dat hij, hoezeer dan ook geneigd die Koninklijke gunst op prijs te stellen, evenwel gemeend heeft daarvan voortaan de uiterlijke tekenen niet meer te mogen dragen, en hij zich dus heeft verplicht gezien het brevet en ordeteeken van den Nederlandschen Leeuw aan de kanselarij terug te zenden.

„Sire! ook zonder dat ordeteeken zal ik de spreuk daarvan niet vergeten:

Virtus nobilitat.

„Welk doende enz.”

Dezer dagen stond bij den heer dr. C. J. Vaillant te Schiedam een cereus grande florus of nacht-cereus in vollen bloei, en laatstleden vrijdag avond drie buitengemeen fraaie exemplaren daarvan op het buiten van mevrouw A. Loopuyt aldaar. De bloem welke eene grootte van circa 30 Ned. duimen heeft en in schoonheid schier alles overtreft, heeft daarenboven een fijnen vanille-geur. Als bewijs van de zorgvuldige kweeking dezer planten en van de zorgen er aan besteed, moge strekken dat een de lengte had van ongeveer 1½ el, terwijl een andere slechts eene tweejarige plant was.

De Gemeenteraad van Slidrecht heeft in zijne 11. vrijdag gehouden openbare vergadering, behoudens goedkeuring van Gedeputeerde Staten, besloten, om de gemeente door gaz te doen verlichten.

Eergisteren bezocht H. K. H. Prinses Marianne der Nederlanden de stad Leyden, ter bezigtiging der schilderijen en oudheden op het stadhuis aanwezig, waar HD. door den stads-archivaris, jhr. Rammelman Elzevier, werd rondgeleid en ingelicht.

In de bijeenkomst van heeren ingelanden van den Haarlemmermeerpolder van 29 Junij jl. is, op voordragt van de commissie voor de rekening, met dankbetuiging aan het bestuur, deze rekening in ontvangst vastgesteld op f 221.936.32; in uitgave op f 196.393.03, en alzoo met een batig slot van f 25.544.29 goedgekeurd. Aan het bestuur is een crediet geopend van f 4500 tot het daarstellen van verbeteringen aan de Cruquius. Een voorstel tot het aanbrengen van twee ketels aan dit werktuig is aangehouden tot eene volgende bijeenkomst, en nadat men kennis zal hebben genomen van een verslag van den heer J. A. Beijerinck. Voor kennisgeving is aangenomen eene beslissing van den Minister van Binnenlandsche Zaken, dat, in plaats van de westzijde van den hoofdweg, door het lot aangewezen om hard te worden gemaakt, de oostzijde van dien weg zal worden begrind, overeenkomstig de conclusie van een rapport van regtsgeleerden uit heeren ingelanden. Op het request van C. Groen c. a., schadevergoeding verlangende voor specie, bij de verdieping van de hoofdvaart bij de Lijnden op hunne landen gebragt, is besloten dat de adressanten geen regt hebben op eene dergelijke schadevergoeding, maar is het bestuur gemagtigd om hun eene billijke tegemoetkoming aan te bieden.

Het Handelsblad zegt dat uit onderscheidene omstandigheden blijkt, dat bij de Regering het voornemen bestaat, om de kweek-school voor schoolonderwijzers te Haarlem op t. heffen. Hierdoor zal eene inrigting te niet gaan, die den 1 augustus 1816 is geopend en dus 43 jaren bestaan en aanvankelijk veel goeds heeft te weeg gebragt; doch die sedert 1832 door de Rege-

ring geheel is verwaarloosd (volgens meening van het Handelsblad), en alzoo langzamerhand in diep verval is gekomen.

In den nacht van zaterdag op zondag 11. zijn te Zaandam, oostzijde, zes huizen de prooi der vlammen geworden.

Men verneemt dat mevrouw Eleonore B. A. M. Greshnich te Amsterdam, tijdens het verblijf van mevrouw Ristori in die stad, ter eere van de beroemde tooneelkustenaar twee Fransche dichtstukken vervaardigd en ze haar aangeboden heeft, en dat mevrouw Ristori, als blijk van erkentelijkheid voor deze huldebetuiging, zich met de dichteres bij herhaling onderhield en haar een fraai album-souvenir vereerde.

Ll. vrijdag avond is mevrouw Ristori ook te Utrecht als Maria Stuart opgetreden. Aan het einde der voorstelling werd haar door eene jeugdige schoone, versierd met een bandelier van de Sardijnse kleuren, eene fraai bewerkte, met zilver doorvlochten lauwerkrans op het hoofd geplaatst. Later werd haar door het korps officieren der artillerie eene serenade aangeboden.

Eergisteren is aan de Utrechtsche Hoogeschool bevorderd tot doctor in de geneeskunde de heer A. H. Kuiper, van Soest, na verdediging van zijn proefschrift, bevattende onderzoekingen betrekkelijk de kunstmatige verwijding van den oogappel.

Door Z. M. bepaald zijnde, dat aan de veldmannouevres, in het kamp van Zeist te houden, ook een regiment kavalerie zal deelnemen, zoo verneemt men thans dat daarvoor zijn aangewezen twee eskadrons van het 1ste regiment dragonders, te Arnhem in garnizoen, en twee eskadrons van het 4de regiment dragonders, te Zutphen in garnizoen.

Van de legerplaats bij Milligen schrijft men dd. 8 dezer: De gezondheidstoestand der militairen in de legerplaats bij Milligen laat niets te wenschen over; de ziekten en gebreken, die zich hebben voorgedaan, waren bijna allen van geringen aard. Dezen morgen heeft de eerste verzending van een 14tal militairen naar de ziekeninrigting te Amersfoort plaats gehad. Den 15 dezer wordt het personeel der normaal schiet-school in de legerplaats verwacht, om tot den 15 september aldaar te kamperen.

Laatstl. dingsdag is het aspirant-examen aan de Koninklijke Militaire Akademie te Breda, dat ruim eene maand heeft geduurd, ten einde gelooopen. Van de 206 jongelieden die zich hadden aangemeld, doch waarvan 30 door de geneeskundige commissie zijn afgekeurd, of van het examen hebben afgezien, hebben 176 examen afgelegd, en 76 aan de vereischten voldaan, verdeeld als volgt: Voor de dienst hier te Lande: infanterie 31; kavallerie 4; artillerie 10; genie 2. Voor de dienst in de Koloniën: infanterie 18; artillerie 8; genie 3.

Eergisteren morgen ontstond brand te Breda in de woning van den onderwijzer Balvers, in de Brugstraat, nabij de Haven, en wel in de bovenwoning, bewoond door den heer Baetens, kapelmeester der Koninklijke Militaire Akademie. De school reeds aan zijnde, ontstond niet weinig schrik onder de kinderen, die echter weldra allen in veiligheid werden gebragt, meerendeels in de nabij gelegen Brugstraatskerk. De brand liet zich in den beguine vrijernstg aanzien, doch door den ijver der brandweer was men de vlammen spoedig meester; nogtans is een aanzienlijk deel der bovenwoning afgebrand.

Z. M. heeft aan Burgemeester en Wethouders van Roermond vergunning verleend tot het oprigten eener gas-fabriek.

In den nacht van maandag op dingsdag jl. is te Stadskanaal op de begraafplaats opgegraven en geopend het lijk van D. L. Aising, voor circa acht dagen aldaar overleden, en zulks op vermoeden dat die persoon is vergiftigd. Deze opgraving en lijkopening moet geschied zijn door de heeren doctoren uit Winschoten en den heer de Haan aldaar, op last en in tegenwoordigheid van de justitie te Winschoten.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam.

BATAVIA, het Ned. Fregatschip Diligencia, kapit. D. van Bentveld. Adres bij de Readers C. Vlierboom & Zonen en de Cargadoors Vlierboom & Suermont.

BATAVIA, het Nederl. Barkschip Copernicus, kapit. L. Visser. Adres bij de Cargadoors Vlierboom & Suermont.

BATAVIA en SAMARANG, het Nederl. Barkschip Paul Johan, kapit. A. Kooy. Adres bij de Heeren de Groot Roelants en Co., te Schiedam, en de Cargadoors P. A. van Es & Co., te Rotterdam.

BATAVIA, SAMARANG en SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelfde uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederl. gekoperd Fregatschip Johannes Lodewijk, kapit. A. H. van der Waal, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor, om den 31 Julij te vertrekken. Adres bij Kuiper, van Dam & Smeer en Hudig & Blokhuyzen.

BATAVIA, SAMARANG en SOERABAIJA, voor Passagiers en Goederen, het Ned. Fregatschip Hollandia, kapit. P. Wap. Adres bij de Cargadoors P. A. van Es & Co. BATAVIA en SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelfde uitmuntend is ingerigt, het gekoperd Campagne Barkschip Cortegne, kapit. D. Dunlop, om in het begin van Augustus te vertrekken. Adres bij Kuiper, van Dam & Smeer en Hudig & Blokhuyzen.

BALTIMORE, het Amerik. Fregatschip Scotia, kapitein J. Miskelly. Adres bij Wambersie en Zoon.

BOSTON, het Nederl. Schoonerschip Vertrouwen, kapit. E. J. Teensma. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.

DUBLIN, het Ned. Kofschip Anna Agatha, kapit. J. Klinger. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.

GIBRALTAR, het Nederl. Schoonerschip Pomona, kapit. C. van der Sloot. Adres bij Seeuwen en Co.

GIBRALTAR, het Nederl. Hoekerschip Vereeniging, kapit. M. van Noord. Adres bij Kuiper, van Dam & Smeer.

KAAPSTAD en PORT ELIZABETH, het extra snelzeilend nieuw gekoperd campagne barkschip Henriette, kapit. J. M. van der Veen, voerende eenen geëxamineerden scheepsdoctor, zullende in de maand Augustus vertrekken. Adres bij Hudig & Blokhuyzen en Kuiper, van Dam & Smeer.

KANAGAWA, bij JEDDO (JAPAN) via BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelfde uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip Krimpen aan de Lek, kapit. W. Ouweland, om in het begin van de maand November 1859 te vertrekken. Adres bij den Reeder Murk Lels, te Alblasterdam, en bij de Cargadoors Kuiper, van Dam & Smeer, te Rotterdam, en de Coningh & Co., te Amsterdam.

